

P.Z.E. br. 185

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/77

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 11. rujna 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. rujna 2025. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/56
URBROJ: 50301-04/12-25-4

Zagreb, 11. rujna 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA

Zagreb, rujan 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 119. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakonom o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 16/23., 155/23. i 36/24.) uređuje se ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova ako nije određena drugim zakonom, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača i vještaka te sredstva za rad sudova.

Izmjenama Zakona o sudovima pristupa se prvenstveno radi provedbe presude Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. odnosno radi revidiranja važećih normativnih rješenja Zakona o sudovima kojima je uređena obvezatnost pravnih shvaćanja sjednica sudaca i sudskih odjela.

Ovim izmjenama pristupa se i zbog ispunjenja preporuka nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u postupku pristupanja Republike Hrvatske ovoj Organizaciji, kao i radi ispunjenja preporuka Pravobraniteljice za djecu.

Zbog početka rada sustava ANON nužno je pristupiti i reorganizaciji unutarnjeg ustrojstva Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a radi ispunjenja Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2024. – 2028., reorganizaciji unutarnjeg ustrojstva i svih drugih sudova.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 36/24.) reformiran je institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku te je odlučivanje o navedenom zahtjevu povjereno predsjedniku neposredno višeg suda. U praksi se ovako određena nadležnost pokazala previše opterećujućom za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji odlučuje o osnovanosti svih zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji se odnose na postupke pred svim županijskim i visokim sudovima. Zbog primjene zakonskog rješenja iz travnja 2024. predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske podneseno je tijekom 2024. godine čak 369 zahtjeva, što je dvostruko više u odnosu na 2023. godinu te je ovim zakonskim potrebno otkloniti nastalu neravnomjernost u radnom opterećenju ovom vrstom predmeta.

Zaključno, ovim se izmjenama pristupa i radi potrebe preciziranja pojedinih pitanja vezanih uz rad državnih službenika u sudovima i službenika pravosudne policije u osiguranju pravosudnih tijela.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovim se zakonom brišu odredbe o sazivanju sjednica odjela ili svih sudaca kod utvrđenih razlika u shvaćanjima između pojedinih odjela, vijeća odnosno sudaca te kod odstupanja od ranije prihvaćenih pravnih shvaćanja, kao i o obvezatnosti pravnih shvaćanja prihvaćenih na sjednici svih sudaca odnosno sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske te svih visokih i županijskih sudova za sva drugostupanjska vijeća odnosno suce pojedince s obzirom da je u donesenoj presudi Sud Europske unije utvrdio da se pravu Unije protivi nacionalni propis koji predviđa unutarnji mehanizam u nacionalnom sudu na temelju kojeg sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvaćanjem „pravnog shvaćanja”, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i, ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente.

S obzirom na navedeno pravno shvaćanje, ovim se zakonom propisuju alternativni mehanizmi ujednačavanja sudske prakse u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Reorganizira se način praćenja i proučavanja sudske prakse, kao i europskih propisa te prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava obveznim osnivanjem posebnih odjela u svim županijskim i visokim sudovima te propisivanjem prethodnog dostavljanja nacрта sudskih odluka odjelima za praćenje i proučavanje sudske prakse. Uvažavajući poseban položaj i ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske u osiguranju jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, posebno se za ovaj sud propisuje da se, u slučaju ocjene da nacrti sudskih odluka odstupaju od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća ovoga suda ili da praksa ovoga suda u vezi s određenim pravnim pitanjem nije jedinstvena, a nadležno vijeće ostaje kod nacрта, donošenje odluke prepušta proširenom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, čiji će se sastav i način rada detaljnije urediti u temeljnim postupovnim propisima.

Zbog početka rada sustava ANON, kojim se od 1. siječnja 2025. sve sudske odluke u kojima se postupak dovršava anonimiziraju i objavljuju na posebnoj mrežnoj stranici, nužno je pristupiti i reorganizaciji unutarnjeg ustrojstva Vrhovnog suda Republike Hrvatske te ukinuti Centar sudske prakse kao posebnu ustrojstvenu jedinicu koja je prethodno obavljala poslove praćenja, analize i objave sudske prakse sudova u Republici Hrvatskoj, a zbog svoje važnosti se posebno uređuje i djelokrug Odjela za praćenje i proučavanje prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava ovoga suda.

Radi ispunjenja preporuka Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koje se odnose na jačanje samostalnosti, neovisnosti i odgovornosti sudaca te unaprjeđenje sustava njihovog ocjenjivanja, ovim se zakonom posebno propisuje zabrana primanja darova od strane sudaca te iznimke od ove zabrane, a koja je materija trenutno uređena Kodeksom sudačke etike („Narodne novine“, broj 131/06.), povećanje udjela mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca u njihovom ocjenjivanju odnosno utvrđenju ispunjenja sudačke obveze s najviše po 60 na najviše po 70 bodova od ukupno mogućih 150 bodova, a također se pristupa i izmjenama nadležnosti za propisivanje obveza stručnog usavršavanja sudaca i predsjednika sudova, koja se s ministra

nadležnog za poslove pravosuđa kao dijela izvršne vlasti prenosi na predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao čelnika sudbene vlasti koji najbolje poznaje način funkcioniranja ovoga sustava te ima najbolje spoznaje o potrebama za stručnim usavršavanjem sudaca.

Preporuke nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u jednom se dijelu odnose i na potrebu povećanja učinkovitosti rada sudova, a navedeno je od značaja i za mjerila propisana Nacionalnim planom opravka i otpornosti 2021.-2026. Uvažavajući preporuke Radne skupine Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj za borbu protiv podmićivanja u međunarodnom poslovanju koje se odnose na povećanje učinkovitosti u kaznenom sudovanju, i to posebno u predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta, sukladno utvrđenim organizacijskim izmjenama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta („Narodne novine“, br. 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13. i 70/17.), pristupa se osnivanju novog sudskog odjela specijaliziranog za postupanje u ovoj vrsti predmeta u Županijskom sudu u Varaždinu. Na navedeni će se način ujedno i rasteretiti postupanje Županijskog suda u Zagrebu u ovoj vrsti predmeta.

Uvažavajući preporuke Pravobraniteljice za djecu za osiguranje specijalizacije sudaca drugostupanjskih sudova koji odlučuju u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi, ovim se zakonom propisuje obvezno specijalističko stručno usavršavanje i za ovu kategoriju sudaca, dok se zbog pojednostavljenja postupka utvrđenja ovlaštenja sudaca za rad u ovoj vrsti predmeta izostavlja imenovanje od strane predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske na razdoblje od pet godina te će ubuduće ove suce, kao i suce za postupanje u predmetima nasilja u obitelji, određivati isključivo predsjednici sudova godišnjim rasporedima poslova.

Radi veće transparentnosti funkcioniranja sudbene vlasti te unaprjeđenja informiranja javnosti o radu sudova, sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske za mandat 2024. – 2028., u sudovima se predviđa osnivanje posebnih ustrojstvenih jedinica za davanje obavijesti o radu sudova na čelu s glasnogovornicima sudova.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 36/24.) reformiran je institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku s obzirom da je Europski sud za ljudska prava u svojoj praksi višekratno izrazio shvaćanje da zaštita prava na suđenje u razumnom roku, kako je bila uređena do tada važećim Zakonom o sudovima, nije bila učinkovito ubrzavajuće sredstvo jer se primjenjivala bez mogućnosti podnošenja zahtjeva za isplatu primjerene naknade pa nije imala ni odštetni ni preventivni učinak, što je bilo protivno članku 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Narodne novine“, Međunarodni ugovori br. 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06., 2/10. i 13/17.). S obzirom na navedeno, institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku uređen je navedenim izmjenama na način da se u slučaju utvrđenja osnovanosti zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku određuje rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac mora riješiti predmet te se odmah određuje i primjerena naknada koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Odlučivanje o navedenom zahtjevu povjereno je predsjedniku neposredno višeg suda, koji je, prema prethodno važećem uređenju, odlučivao o zahtjevu za isplatu primjerene naknade, ali se u praksi ovako određena nadležnost pokazala previše opterećujućom za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji odlučuje o osnovanosti svih zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji se odnose na postupke pred svim županijskim i visokim sudovima pa se predlaže nadležnost za odlučivanje o podnesenim zahtjevima za suđenje u razumnom roku

prenijeti s predsjednika neposredno višeg suda na predsjednika suda pred kojim je u tijeku postupak zbog čijeg je trajanja zahtjev i podnesen.

Radi izbjegavanja dodatnog opterećenja službenika u pravosudnim tijelima obvezom polaganja više ispita predlaže se izostaviti obvezu polaganja posebnog stručnog ispita za ove službenike, a kako bi se osigurala mobilnost unutar državne službe, za ove je službenike zadržana obveza polaganja državnog ispita.

S obzirom na posebnost položaja sudskih savjetnika koji prema ustavnoj odredbi članka 118. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) sudjeluju u suđenju, ova se kategorija sudskih službenika izuzima i iz primjene općih službeničkih propisa u dijelu koji se odnosi na kriterije i postupak ocjenjivanja te se daje ovlast ministru nadležnom za poslove pravosuđa posebnim aktom propisati kriterije i postupak ocjenjivanja, sukladno važećem rješenju Zakona o Državnom sudbenom vijeću („Narodne novine“, br. 116/10., 57/11., 130/11., 13/13., 28/13., 82/15., 67/18., 126/19., 80/22. i 155/23.) prema kojem se posebnom metodologijom propisuje ocjenjivanje rada sudskih savjetnika radi vrednovanja kandidata u postupcima prvog imenovanja na pravosudne dužnosti. Na ovaj će se način za sve savjetnike na jednak način utvrditi kriteriji i postupak ocjenjivanja.

U radu službenika pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja osoba, imovine i objekata sudova utvrđena je potreba preciznijeg definiranja ovlasti radi njihovog učinkovitijeg rada i povećanja stupnja sigurnosti, a radi učinkovitijeg postupka prijma u državnu službu ove kategorije službenika posebno se propisuje mogućnosti da se u službu prime i osobe starije od 35 godina pod uvjetom da su ranije već obavljale ove poslove i stekle iskustvo na poslovima osiguranja pravosudnih tijela. U skladu s provedenim izmjenama općeg službeničkog zakonodavstva iz 2023. godine kao nepotrebne se izostavljaju odredbe o posebnoj osnovi povrede službene dužnosti službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja pravosudnih tijela zbog utjecaja alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti, kao i o ostvarenju prava na poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima.

Ovim se zakonom provodi i usklađenje pojedinih odredbi Zakona o sudovima s odredbama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 130/20. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22. i 36/24.) te Zakona o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika („Narodne novine“, br. 10/99., 25/00., 30/01., 59/01., 114/01., 116/01., 64/02., 153/02., 154/02., 17/04., 8/06., 142/06., 34/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 134/07., 146/08., 155/08., 39/09., 155/09., 14/11., 154/11., 12/12., 143/12., 100/14., 147/14., 120/16., 16/19., 71/23., 35/24. i 34/25.).

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim zakonom implementirat će se presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. te će se propisati alternativni mehanizmi ujednačavanja sudske prakse u županijskim i visokim sudovima te u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Također, ispunit će se preporuke nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u postupku pristupanja Republike Hrvatske toj Organizaciji, kao i preporuka Pravobraniteljice za djecu te će se utjecati na povećanje učinkovitosti unutarnjeg poslovanja i rada sudova, a time i povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava u cijelosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovoga zakona iznose 52.800 eura za 2025. godinu, 159.500 eura za 2026. godinu i 160.300 eura za 2027. godinu. Sredstva za 2025. godinu će se osigurati internom preraspodjelom u okviru Financijskog plana razdjela 109 Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, a sredstva za 2026. i 2027. godinu će se osigurati prilikom izrade prijedloga proračuna za 2026. godinu i projekcija za 2027. i 2028. godinu u okviru limita ukupnih rashoda koje je Vlada Republike Hrvatske utvrdila za Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Odlukom o proračunskom okviru za razdoblje 2026. - 2028. usvojenom na sjednici održanoj 27. lipnja 2025.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA**

Članak 1.

U Zakonu o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 16/23., 155/23. i 36/24.) u članku 7. iza stavka 2. dodaju se novi stavak 3. i stavak 4. koji glase:

„(3) Vrhovni sud Republike Hrvatske može suditi i u proširenom vijeću kada je to propisano zakonom kojim se uređuje postupak u pojedinoj vrsti pravne stvari.

(4) Broj članova i sastav proširenog vijeća propisuje se zakonom iz stavka 3. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 2.

U članku 10.a stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 3.

U članku 30.a stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Program i način provedbe stručnog usavršavanja predsjednika sudova pravilima utvrđuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 4.

U članku 37. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku i Varaždinu osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).“.

U stavku 9. prva rečenica mijenja se i glasi:

„(9) Godišnjim rasporedom poslova u općinskim i županijskim sudovima određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.“.

Stavak 10. briše se.

Dosadašnji stavak 11. koji postaje stavak 10. mijenja se i glasi:

„(10) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga članka pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 5.

Članak 40. briše se.

Članak 6.

Članak 41. mijenja se i glasi:

„(1) U općinskim, trgovačkim i upravnim sudovima godišnjim rasporedom poslova određuje se jedan ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(2) Ako je na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

(3) U županijskim sudovima te u Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske i Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske osnivaju se odjeli za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(4) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pružaju potporu sucima i sudskim vijećima u istraživanju i pribavi sudske prakse.

(5) Nacrti sudskih odluka u sudovima iz stavka 3. ovoga članka dostavljaju se odjelima za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(6) Ako nacrt sudske odluke odstupa od ustaljene prakse ili praksa toga suda u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, odjeli iz stavka 3. ovoga članka o tome pisano obavještavaju vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad.“

Članak 7.

Članak 41.a mijenja se i glasi:

„(1) U općinskim, trgovačkim i upravnim sudovima godišnjim rasporedom poslova određuje se jedan ili više sudaca za praćenje europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(2) Ako je na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

(3) U županijskim sudovima te u Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske i Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske osnivaju se odjeli za praćenje europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(4) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka pružaju pomoć sucima u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse iz stavka 1. ovoga članka te u pripremi za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije.

(5) Suci odnosno odjeli iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka sudjeluju u radu Europske pravosudne mreže i Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima te pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja vezanog uz primjenu europskih propisa te praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će urediti način sudjelovanja sudaca u radu i imenovanja sudaca za članove Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.“.

Članak 8.

Naslov iznad članka 42. mijenja se i glasi:

„3. Informiranje javnosti o radu sudova“.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„(1) U sudu se osniva posebna ustrojstvena jedinica za informiranje javnosti koja daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovnikom, Zakonom o pravu na pristup informacijama i Zakonom o medijima.

(2) U ustrojstvenu jedinicu iz stavka 1. ovoga članka raspoređuje se sudac, sudski savjetnik ili druga osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova, a koja obavlja poslove glasnogovornika suda.

(3) Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.“.

Članak 9.

Članak 43. mijenja se i glasi:

„(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Građanski odjel, Kazneni odjel, Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Građanskog odjela, Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela te Odjel za praćenje i proučavanje prakse Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije.

(2) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe tog suda.

(3) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud Republike Hrvatske može se za poslove protokola koristiti objektima koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

(4) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.

(5) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.

(6) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Sudskim poslovnikom, sukladno zakonu. Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.“.

Članak 10.

Iza članka 43. dodaju se članci 43.a i 43.b koji glase:

„Članak 43.a

(1) Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske pružaju potporu vijećima kojima je predmet dodijeljen u rad u istraživanju i pribavi sudske prakse.

(2) Nacrti sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske dostavljaju se nadležnoj službi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako nacrt sudske odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske odstupa od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s pravnim pitanjem o kojem se odlučuje nije jedinstvena, služba iz stavka 1. ovoga članka o tome pisano obavještava vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad.

(4) Ako vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad ostane kod nacrta sudske odluke, o tome obavještava predsjednika suda koji će radi osiguranja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, predmet iz stavka 3. ovog članka dodijeliti u rad proširenom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Članak 43.b

(1) Odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske za praćenje i proučavanje prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava osobito:

- prati i analizira praksu tih sudova te razmjenjuje podatke i obavijesti važne za praćenje prakse tih sudova s nižim sudovima
- sudjeluje u razmjeni podataka između sudova koji čine Pravosudnu mrežu Europske unije i mrežu najviših sudova koja djeluje u okviru Europskog suda za ljudska prava
- istražuje praksu i izrađuje nacрте odgovora na analitičke upitnike o određenim pitanjima prakse Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije
- surađuje s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava i zastupnika Republike Hrvatske pred Sudom Europske unije
- pruža pomoć sucima Vrhovnog suda Republike Hrvatske u pripremi za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije
- pruža podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja u primjeni europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(2) Predsjednik Odjela iz stavka 1. ovoga članka najmanje jednom godišnje organizira sastanak sudaca odnosno odjela iz članka 41.a ovoga Zakona radi razmatranja aktualnih pitanja u vezi s poslovima iz djelokruga njihova rada te radi unapređenja njihova rada.“.

Članak 11.

U članku 44.d stavku 1. točki 3. riječ: „pravomoćno“ briše se.

Članak 12.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku suda.

(2) Predsjednik suda će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca odnosno predsjednika sudskog vijeća koje postupaju u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti.

(3) Sudac odnosno predsjednik sudskog vijeća koje postupaju u predmetu dužan je izvješće iz stavka 2. ovoga članka dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja.

(4) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu osobito će se voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.“.

Članak 13.

Članak 66. mijenja se i glasi:

„(1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka u kojem sudac odnosno sudsko vijeće predmet mora riješiti te primjerenu naknadu koja pripada stranki zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako sudac odnosno sudsko vijeće ne riješi predmet u određenom roku, sudac odnosno predsjednik sudskog vijeća dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku suda i predsjedniku neposredno višeg suda. Predsjednik suda dostaviti će bez odgode izvješće suca odnosno predsjednika sudskog vijeća i svoje očitovanje ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 14.

U članku 67. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik suda dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegova zaprimanja.“.

Članak 15.

U članku 69. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku neposredno višeg suda, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nadležnom sudačkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 16.

U članku 87. stavku 1. podstavak 8. mijenja se i glasi:

„- naknadu troškova prijevoza na posao i s posla“.

Članak 17.

U članku 89. ispred riječi: „Sudac“ dodaje se oznaka stavka: „(1)“.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

„(2) Sudac ne smije primiti ni zadržati dar, osim protokolarnih darova manje vrijednosti.

(3) Ne smatraju se darovima, u smislu ovoga Zakona, uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade.“.

Članak 18.

U članku 93. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Način provedbe obveznog stručnog usavršavanja sudaca pravilima propisuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 19.

Članak 96. mijenja se i glasi:

„(1) Suci, izuzev sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ocjenjuju se u postupku imenovanja na drugi sud, za zamjenike državnih odvjetnika i za predsjednike sudova.

(2) U postupcima iz stavka 1. ovoga članka rad sudaca ocjenjuje se u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem su obnašali sudačku dužnost, a u postupku imenovanja za suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske u razdoblju od posljednjih deset godina.

(3) Ako je sudac obnašao sudačku dužnost u razdoblju kraćem od razdoblja iz stavka 2. ovoga članka, ocijenit će se za razdoblje obnašanja dužnosti.“.

Članak 20.

U članku 97. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Po svim mjerilima iz stavka 1. ovoga članka sudac može ostvariti najviše 150 bodova, pri čemu se za mjerila iz stavka 1. točki 1. i 2. ovoga članka može ostvariti najviše po 70 bodova, za mjerilo iz stavka 1. točke 3. ovoga članka četiri boda, a za mjerila iz stavka 1. točki 4. i 5. ovoga članka najviše po tri boda.“.

Članak 21.

U članku 108. stavci 5. do 9. brišu se.

U dosadašnjem stavku 10. koji postaje stavak 5. riječi: „te program i način polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima“ brišu se.

Članak 22.

U članku 109. iza stavka 6. dodaju se stavci 7. i 8. koji glase:

„(7) Na kriterije i postupak ocjenjivanja sudskih savjetnika, viših sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika – specijalista ne primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

(8) Ministar nadležan za poslove pravosuđa metodologijom će propisati kriterije i postupak ocjenjivanja sudskih savjetnika, viših sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika – specijalista.“.

Članak 23.

Članak 114. mijenja se i glasi:

„U obavljanju poslova osiguranja službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje ulaze, izlaze ili se nalaze u prostoru iz suda
- pretražuje osobe koje ulaze, izlaze ili se nalaze u prostoru iz suda te obavlja pretragu prometnih sredstava i predmeta koje te osobe koriste odnosno nose sa sobom
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne tvari, osim službenicima koji dolaze na sud radi obavljanja službenih zadaća i pri tom nose oružje u skladu s posebnim propisima
- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kažnjivog djela odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda
- obavlja i druge poslove odnosno izvršava naloge predsjednika suda u svezi s osiguranjem osoba, imovine i objekata suda.“.

Članak 24.

U članku 115. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. najviše 35 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema i ako se prvi put primaju za službenike pravosudne policije.“.

U stavku 2. iza riječi: „Osoba koja se“ dodaju se riječi: „prvi put“.

Iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Osoba s radnim iskustvom na poslovima osiguranja pravosudnih tijela prima se u državnu službu za službenika pravosudne policije uz obvezni probni rad u trajanju od šest mjeseci te joj se priznaje ranije stečeno zvanje.“.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 8. i 9.

Dosadašnji stavak 9. briše se.

Članak 25.

U članku 116.a stavku 1. riječi: „te im pripada poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima u skladu s uredbom Vlade Republike Hrvatske“ brišu se.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 26.

Postupci po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22., 16/23., 155/23. i 36/24.).

Članak 27.

(1) Pravila iz članka 2., 3., 4. i 18. ovoga Zakona predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu pravila iz stavka 1. ovoga članka na snazi ostaje Pravilnik o programu i načinu provedbe stručnog usavršavanja predsjednika sudova i državnih odvjetnika („Narodne novine“, br. 106/19. i 19/21.).

(3) Pravilnik iz članka 7. i Metodologiju iz članka 22. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Poslovnik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti Državno sudbeno vijeće uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Sudski poslovnik i Pravilnik o radu u sustavu eSpis ministar nadležan za poslove pravosuđa uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Predsjednici sudova uskladit će pravilnike o unutarnjem redu s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 4., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 19. i 22. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje mogućnost da Vrhovni sud Republike Hrvatske sudi u proširenom vijeću sukladno posebnom postupovnom zakonu koji će detaljnije urediti broj članova i sastav ovoga vijeća. Iako je ova mogućnost uvedena još Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 70/19.), prepuštanje donošenja sudske odluke proširenom vijeću ovim se zakonom utvrđuje kao temeljni alternativni mehanizam ujednačavanja sudske prakse u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske nakon presude Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. pa je stoga potrebno ovu mogućnost posebno propisati u općim odredbama Zakona o sudovima.

Uz članke 2. i 3.

Ovim se člancima mijenja nadležnost za propisivanje programa i načina održavanja stručnog usavršavanja sudaca na području nasilja u obitelji te predsjednika sudova za obavljanje poslova sudske uprave te se umjesto ministru nadležnom za poslove pravosuđa ova nadležnost daje predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao čelniku sudbene vlasti koji najbolje poznaje način funkcioniranja sustava te ima najbolje spoznaje o potrebama za stručnim usavršavanjem sudaca. Navedeni prijenos nadležnosti ujedno je doprinos daljnjem jačanju samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti.

Uz članak 4.

Ovim se člankom propisuje osnivanje novog sudskog odjela specijaliziranog za postupanje u predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta u Županijskom sudu u Varaždinu. Specijalizirani odjeli za postupanje u ovoj vrsti predmeta trenutno su osnovani u županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku, a novi odjel predlaže se osnovati prvenstveno radi rasterećenja postupanja Županijskog suda u Zagrebu u ovoj vrsti predmeta, od kojeg će, sukladno utvrđenim organizacijskim izmjenama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta („Narodne novine“, br. 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13. i 70/17.), preuzeti nadležnost za predmete s područja Županijskog suda u Varaždinu i Županijskog suda u Bjelovaru. Navedena izmjena bitna kao dodatan poticaj učinkovitosti rada sudova u kontekstu ispunjenja mjera povećanja učinkovitosti postupanja u kaznenim predmetima ove vrste prema preporukama Radne skupine Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj za borbu protiv podmićivanja u međunarodnom poslovanju.

Ovim se člankom također proširuje obveza pohađanja stručnog usavršavanja za sve suce koji sude u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi, a koje se prema važećem uređenju odnose samo na suce općinskih sudova. Uvažavajući preporuke za osiguranje specijalizacije sudaca drugostupanjskih sudova koji odlučuju u ovim predmetima, propisuje se obvezno specijalističko stručno usavršavanje i za ovu kategoriju sudaca, a istodobno se zbog pojednostavljenja postupka utvrđenja ovlaštenja sudaca za rad u ovoj vrsti predmeta izostavlja imenovanje od strane predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske na razdoblje od pet godina te će ubuduće ove suce, kao i suce za postupanje u predmetima nasilja u obitelji, određivati isključivo predsjednici sudova godišnjim rasporedima poslova.

Ovim se člankom također mijenja nadležnost za propisivanje programa i načina održavanja stručnog usavršavanja sudaca na području obiteljskopravne zaštite te se umjesto ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao

čelniku sudbene vlasti koji najbolje poznaje način funkcioniranja sustava te ima najbolje spoznaje o potrebama za stručnim usavršavanjem sudaca.

Uz članak 5.

Ovim se člankom briše članak 40. Zakona o sudovima kojim je propisano sazivanje sjednica odjela ili svih sudaca kod utvrđenih razlika u shvaćanjima između pojedinih odjela, vijeća odnosno sudaca te kod odstupanja od ranije prihvaćenih pravnih shvaćanja, kao i o obvezatnosti pravnih shvaćanja prihvaćenih na sjednici svih sudaca odnosno sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske te svih visokih i županijskih sudova za sva drugostupanjska vijeća odnosno suce pojedince. Navedeni se članak briše s obzirom da je u donesenoj presudi od 11. srpnja 2024. u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB Sud Europske unije utvrdio da se pravu Unije protivi nacionalni propis koji predviđa unutarnji mehanizam u nacionalnom sudu na temelju kojeg sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvaćanjem „pravnog shvaćanja”, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i, ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente.

Uz članke 6. i 7.

Ovim se člancima propisuje organizacija unutarnjeg ustrojstva sudova radi osiguranja praćenja i proučavanja sudske prakse te praćenja europskih propisa i prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava. Prvostupanjskim sudovima prepušteno je da sami slobodno odrede način obavljanja navedenih poslova, bilo kroz određivanje jednog ili više nadležnih sudaca, bilo kroz osnivanje posebnog odjela, dok je u županijskim i visokim sudovima propisano obvezno osnivanje posebnih odjela. Osnivanje specijaliziranih ustrojstvenih jedinica za praćenje i proučavanje sudske prakse ukazuje se nužnim s obzirom na učinke presude Suda Europske unije od 11. srpnja 2024. u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB. Ovi odjeli pružat će potporu sucima i sudskim vijećima u istraživanju i pribavi sudske prakse, a na županijskim i visokim sudovima dostavljat će im se i nacrti sudskih odluka.

Reorganizirani odjeli za praćenje europskih propisa te prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava pružaju pomoć u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse te u pripremi za podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije, a suci zaduženi za praćenje ovih propisa i prakse sudjeluju u radu Europske pravosudne mreže i Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima te pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja vezanog uz primjenu europskih propisa te praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava. Način sudjelovanja sudaca i imenovanja sudaca za članove Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima posebno se uređuje pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje obvezno osnivanje posebnih ustrojstvenih jedinica u svim sudovima za davanje obavijesti o njihovom radu sukladno ovom zakonu, Sudskom poslovniku, Zakonu o pravu na pristup informacijama i Zakonu o medijima radi osiguranja veće transparentnosti funkcioniranja sudbene vlasti te unaprijeđenja informiranja javnosti o radu sudova. U ove se ustrojstvene jedinice raspoređuju suci, sudski savjetnici ili druge osobe koje odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova, a koje obavljaju poslove glasnogovornika.

Uz članak 9.

Ovim se člankom propisuju osnove unutarnjeg ustrojstva Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje se dalje detaljnije razrađuju Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Sudskim poslovnikom. Uz preciziranje naziva pojedinih postojećih ustrojstvenih jedinica bitna izmjena odnosi se na prestanak postojanja Centra sudske prakse kao posebne ustrojstvene jedinice koja je obavljala poslove praćenja, analize i objave sudske prakse sudova u Republici Hrvatskoj. S obzirom na početak rada sustava ANON, kojim se od 1. siječnja 2025. sve sudske odluke u kojima se postupak dovršava anonimiziraju i objavljuju na posebnoj mrežnoj stranici, ova ustrojstvena jedinica Vrhovnog suda Republike Hrvatske više nije potrebna.

Uz članak 10.

Ovim se člankom precizira djelokrug službi za praćenje i proučavanje sudske prakse u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske koje se osnivaju pri Građanskom i pri Kaznenom odjelu, s osnovnom zadaćom pružanja potpore vijećima u istraživanju i pribavi mjerodavne sudske prakse. I ovim se člankom propisuje obveza prethodnog dostavljanja nacrtu sudskih odluka ovim službama radi osiguranja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a upravo uvažavajući poseban položaj i ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u navedenim zadaćama posebno se za ovaj sud propisuje da se, u slučaju da nacrti sudskih odluka odstupaju od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća ovoga suda ili da praksa ovoga suda u vezi s određenim pravnim pitanjem nije jedinstvena, a nadležno sudsko vijeće ostane kod sadržaja nacrtu, donošenje odluke prepušta proširenom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske, čiji će se sastav i način rada detaljnije urediti u temeljnim postupovnim propisima.

Zbog važnosti usklađenosti domaće prakse s europskim propisima te praksom Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava posebno se uređuje i djelokrug Odjela za praćenje i proučavanje prakse navedenih sudova.

Uz članak 11.

Ovim se člankom precizira osnova razrješenja predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske potvrđivanjem optužnice za kazneno djelo koje predsjednika čine nedostojnim obavljanja dužnosti. S obzirom da Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 130/20. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22. i 36/24.) ne predviđa pravo žalbe protiv rješenja o potvrđivanju optužnice, potrebno je iz teksta važeće odredbe članka 44.d. stavka 1. točke 3. brisati riječ „pravomoćno“.

Uz članke 12. do 15.

Ovim se člancima mijenja nadležnost za odlučivanje o zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Postupak zaštite ovog prava izmijenjen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 36/24.) na način da se istodobno s utvrđenjem povrede ovog prava određuju rok za rješavanje predmeta i primjerena naknada koja pripada stranci zbog povrede, dok je odlučivanje o podnesenom zahtjevu bilo povjereno predsjedniku neposredno višeg suda. U praksi se ovako određena nadležnost pokazala previše opterećujućom za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji odlučuje o osnovanosti svih zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji se odnose na postupke pred svim županijskim i visokim sudovima pa se nadležnost za odlučivanje o podnesenim zahtjevima za suđenje u razumnom roku prenosi s predsjednika neposredno višeg suda na predsjednika suda pred kojim je u tijeku postupak zbog čijeg je trajanja zahtjev i podnesen.

Uz članak 16.

Ovim se člankom odredba članka 87. stavka 1. podstavka 8. Zakona o sudovima kojom je propisano posebno materijalno pravo sudaca na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla usklađuje s odredbom članka 8. stavka 1. točke 3. Zakona o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika („Narodne novine“, br. 10/99., 25/00., 30/01., 59/01., 114/01., 116/01., 64/02., 153/02., 154/02., 17/04., 8/06., 142/06., 34/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 134/07., 146/08., 155/08., 39/09., 155/09., 14/11., 154/11., 12/12., 143/12., 100/14., 147/14., 120/16., 16/19., 71/23., 35/24. i 34/25.). Navedeno je pravo, do izmjena ovoga Zakona iz 2023. godine, bilo ograničeno samo na slučajeve u kojima je sucima mjesto rada bilo različito od mjesta prebivališta odnosno boravišta pa je nakon provedenih izmjena Zakona o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika potrebno u Zakonu o sudovima uskladiti naziv ovog prava.

Uz članak 17.

Ovim se člankom izrijekom propisuje zabrana primanja darova za suce, pri čemu su izuzeti protokolarni darovi manje vrijednosti. Kodeks sudačke etike („Narodne novine“, broj 131/06.) pod točkom 8. Dostojanstvo sudačkog poziva propisuje da sudac ne smije dopustiti da članovi njegove obitelji, zaposlenici u sudu ili bilo tko drugi podređen autoritetu sudačke dužnosti prihvati dar, zajam ili uslugu za ono što bi sudac u obnašanju svoje dužnosti učinio ili propustio učiniti, ali ne sadrži izričitu zabranu primanja darova, čije je propisivanje zakonom jedna od preporuka Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj za jačanje odgovornosti sudaca. Radi izbjegavanja eventualnih nejasnoća u tumačenju ove zabrane, izričito se propisuje što se ne smatra darom.

Uz članak 18.

Ovim se člankom mijenja nadležnost za propisivanje programa i načina održavanja obveznog stručnog usavršavanja sudaca te se umjesto ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao čelniku sudbene vlasti koji najbolje poznaje način funkcioniranja sustava te ima najbolje spoznaje o potrebama za stručnim usavršavanjem sudaca. Navedeni prijenos nadležnosti ujedno je doprinos daljnjem jačanju samostalnosti i neovisnosti sudbene vlasti.

Uz članak 19.

Ovim se člankom preciziraju odredbe o ocjenjivanju sudaca i razdobljima ocjenjivanja, a posebno se naglašava da se ocjenjivanje provodi i u slučajevima kada suci sudjeluju u postupcima imenovanja zamjenika državnih odvjetnika.

Uz članak 20.

Ovim se člankom povećava udjel mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca u njihovom ocjenjivanju odnosno utvrđenju ispunjenja sudačke obveze. Trenutno ova mjerila nose najviše po 60 bodova, dok su preostala tri mjerila vrednovana sa po 10 bodova. Uvažavajući preporuku Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koja se odnosi na unaprjeđenje sustava ocjenjivanja sudaca ovim se zakonom propisuje da mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca u ukupnoj ocjeni mogu nositi najviše po 70 bodova, dok sva tri preostala mjerila zajedno nose najviše 10 bodova.

Uz članak 21.

Ovim se člankom brišu stavci 5. do 9. članka 108. Zakon o sudovima budući da se radi izbjegavanja dodatnog opterećenja službenika u pravosudnim tijelima obvezom polaganja više ispita izostavlja njihova obveza polaganja posebnog stručnog ispita te se i osnova za donošenje podzakonskog akta usklađujem s navedenim brisanjem.

Uz članak 22.

Ovim se člankom propisuje izuzimanje sudskih savjetnika iz primjene općih službeničkih propisa o kriterijima i postupku ocjenjivanja te se daje ovlast ministru nadležnom za poslove pravosuđa posebnom metodologijom propisati kriterije i postupak njihovog ocjenjivanja, sve sukladno važećem rješenju Zakona o Državnom sudbenom vijeću („Narodne novine“, br. 116/10., 57/11., 130/11., 13/13., 28/13., 82/15., 67/18., 126/19., 80/22. i 155/23.) prema kojem se posebnom metodologijom propisuje ocjenjivanje rada sudskih savjetnika radi vrednovanja kandidata u postupcima prvog imenovanja na pravosudne dužnosti. Na ovaj će se način za sve savjetnike, i one koji sudjeluju u postupcima imenovanja na pravosudne dužnosti i one koji u njima ne sudjeluju, na jednak način utvrditi kriteriji i postupak ocjenjivanja.

Uz članak 23.

Ovim se člankom, radi učinkovitijeg rada i povećanja stupnja sigurnosti, preciziraju ovlasti službenika pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja osoba, imovine i objekata sudova te se izrijekom propisuje da se navedene ovlasti odnose na osobe koje se nalaze u prostoru suda, a ne samo na osobe koje ulaze u prostor suda odnosno koje izlaze iz prostora suda, kao i na mogućnost obavljanja pretrage prometnih sredstava i predmeta koje te osobe koriste odnosno nose sa sobom, dok se ovlast zadržavanja do predaje policiji proširuje na sve osobe koje su u sudu zatečene u počinjenju kažnjivih djela, što je trenutno propisano samo za osobe zatečene u počinjenju kaznenih djela.

Uz članak 24.

Ovim se člankom radi osiguranja učinkovitijeg i bržeg prijma u državnu službu službenika pravosudne policije propisuje da se dobno ograničenje za prijam odnosi samo na osobe bez prethodnog iskustva na poslovima osiguranja pravosudnih tijela. U skladu s odredbom članka 112. stavka 1. točke 18. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 155/23. i 85/24.) kao nepotrebna se iz članka 115. Zakona o sudovima izostavlja odredba o posebnoj osnovi povrede službene dužnosti službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja pravosudnih tijela zbog utjecaja alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti.

Uz članak 25.

Ovim se člankom iz članka 116.a stavka 1. Zakona o sudovima kao nepotrebna izostavlja odredba o pravu službenika na poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima koja je prestala važiti na temelju članka 52. stavka 5. Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama („Narodne novine“, broj 155/23.).

Uz članak 26.

Ovim se člankom propisuje da se postupci po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podneseni prije stupanja na snagu ovoga zakona dovršiti prema odredbama trenutno važećeg Zakona o sudovima.

Uz članak 27.

Ovim se člankom propisuju rokovi za donošenje novih podzakonskih propisa na temelju ovoga zakona odnosno za usklađenje postojećih podzakonskih propisa s odredbama ovoga zakona.

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu ovoga zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 7.

- (1) U pravnim stvarima iz sudske nadležnosti u prvom stupnju sudi sudac pojedinac. Zakonom se određuje kada u prvom stupnju sudovi sude u vijeću.
- (2) Sudovi višeg stupnja sude u vijeću, osim kada je zakonom određeno da sudi sudac pojedinac.
- (3) U suđenju sudjeluju i sudski savjetnici te suci porotnici sukladno zakonu.

Članak 10.a

- (1) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima nasilja u obitelji. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izražen osjećaj i sklonost za rad na predmetima ove vrste te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovog područja.
- (2) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 30.a

- (1) Predsjednik suda dužan je stalno se stručno usavršavati za obavljanje poslova sudske uprave.
- (2) Stručno usavršavanje iz stavka 1. ovoga članka provodi Pravosudna akademija.
- (3) Program i način provedbe stručnog usavršavanja predsjednika sudova pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 37.

- (1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.
- (2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.
- (3) Predsjednik sudskog odjela prati rad sudaca raspoređenih u odjel, obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u odjelu, brine se o učinkovitosti rada odjela te obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.
- (4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).
- (5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.
- (6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.
- (7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi suci i državni službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.
- (8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(9) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz stavka 8. ovoga članka. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.

(10) Suce iz stavka 9. ovoga članka, vodeći računa o utvrđenim kriterijima, na vrijeme od pet godina iz reda sudaca tih sudova postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Nakon isteka roka od pet godina sudac može biti ponovno postavljen za suca za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(11) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 40.

(1) Sjednica odjela ili sudaca saziva se i kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvaćanjima između pojedinih odjela, vijeća ili sudaca ili kad u jednom odjelu vijeće ili sudac odstupi od ranije prihvaćenog pravnog shvaćanja.

(2) Pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici svih sudaca odnosno sudskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i sjednici odjela županijskog suda obvezno je za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince tog odjela, odnosno suda.

(3) Predsjednik odjela može, prema potrebi, pozvati na sjednicu odjela profesore diplomskog sveučilišnog studija prava, istaknute znanstvenike ili stručnjake u određenoj grani prava.

Članak 41.

(1) Predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova određuje jednog ili više sudaca za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(2) Ako je sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca na poslove iz stavka 1. ovoga članka raspoređeno više sudaca, može se osnovati poseban odjel.

Članak 41.a

(1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, županijskim sudovima te općinskim i trgovačkim sudovima s više od 50 sudaca osniva se odjel za praćenje europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(2) Odjel je nadležan za pružanje pomoći svim sucima u sudu u kojem je osnovan, kao i sucima neposredno nižih sudova, u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse iz stavka 1. ovoga članka te u pripremi za podnošenje prethodnih pitanja Sudu Europske unije.

(3) Osim poslova iz stavka 2. ovoga članka odjeli općinskih i trgovačkih sudova sudjeluju u radu Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

(4) Predsjednik odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje organizira sastanak svih odjela radi razmatranja aktualnih pitanja u vezi s poslovima iz stavaka 2. i 3. ovoga članka te unapređenja rada odjela.

(5) Odjeli pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja vezanog uz poslove iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će urediti način sudjelovanja sudaca u radu i imenovanja sudaca za članove Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima.

3. Glasnogovornik suda

Članak 42.

- (1) Sud ima glasnogovornika suda.
- (2) Glasnogovornik suda je sudac, sudski savjetnik ili osoba koju odredi predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.
- (3) Predsjednik županijskog suda može odrediti jednog suca tog suda kao glasnogovornika za županijski sud i općinske sudove s područja njegove nadležnosti. Glasnogovorniku se može odrediti zamjenik.
- (4) Glasnogovornik suda daje obavijesti o radu suda u skladu s ovim Zakonom, Sudskim poslovníkom i Zakonom o pravu na pristup informacijama.

Članak 43.

- (1) U Vrhovnom sudu Republike Hrvatske osnivaju se sljedeće ustrojstvene jedinice: Ured predsjednika, Kazneni odjel, Građanski odjel, ustrojstvene jedinice za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse pri odjelima te za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije, Centar sudske prakse te ustrojstvene jedinice za poslove sudske uprave.
- (2) Građanski odjel obuhvaća područja građanskog, trgovačkog i upravnog prava.
- (3) Kazneni odjel obuhvaća područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka prema propisima o odvjetništvu i javnom bilježništvu.
- (4) Suci se raspoređuju u odjele godišnjim rasporedom poslova.
- (5) Centar sudske prakse prati, analizira i objavljuje sudsku praksu sudova u Republici Hrvatskoj. Voditelj Centra sudske prakse je sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske određen godišnjim rasporedom poslova.
- (6) Centar sudske prakse djeluje i kroz područne centre pri županijskim sudovima u Osijeku, Rijeci, Splitu, Varaždinu i Zagrebu, čije voditelje imenuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz reda sudaca županijskog suda uz prethodno mišljenje predsjednika suda pri kojem Centar sudske prakse djeluje.
- (7) Unutarnje ustrojstvo i način rada Centra sudske prakse pobliže se uređuje Poslovníkom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.
- (8) U Uredu predsjednika obavljaju se poslovi sudske uprave, poslovi međunarodne suradnje, poslovi izobrazbe sudaca i poslovi protokola za potrebe toga suda.
- (9) Na poslove protokola Vrhovnog suda Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Vrhovni sud može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.
- (10) Unutarnje ustrojstvo Vrhovnog suda Republike Hrvatske pobliže se uređuje Poslovníkom tog suda i Sudskim poslovníkom, sukladno zakonu. Poslovník Vrhovnog suda Republike Hrvatske donosi predsjednik suda nakon pribavljenog mišljenja Opće sjednice.

Članak 44.d

(1) Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske bit će razriješen:

1. ako to sam zatraži,
2. ako postane trajno nesposoban za obavljanje dužnosti,
3. ako protiv njega bude pravomoćno potvrđena optužnica za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja sudačke dužnosti,
4. kad navrši 70 godina života.

(2) Prijedlog za razrješenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske podnosi predsjednik Republike Hrvatske. U prijedlogu se mora navesti osnova i razlog za razrješenje.

(3) O prijedlogu za razrješenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje Hrvatski sabor, uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske i nadležnog odbora Hrvatskog sabora.

Članak 65.

(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku neposredno višeg suda.

(2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

(3) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno predsjednik vijeća iz stavka 2. ovoga članka će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupka u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti.

(4) Sudac koji postupka u predmetu dužan je izvješće iz stavka 3. ovoga članka dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja.

(5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu osobito će se voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.

Članak 66.

(1) Ako predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona utvrde da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka u kojem sudac predmet mora riješiti te primjerenu naknadu koja pripada stranki zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku. Predsjednik neposredno višeg suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 67.

(1) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona dužni su odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegova zaprimanja.

(2) Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i ako o zahtjevu nije odlučeno u roku od 60 dana od dana njegova zaprimanja stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja odnosno isteka roka u kojem je rješenje trebalo biti doneseno.

(3) O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca tog suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.

(4) Vijeće iz stavka 3. ovoga članka može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Članak 69.

(1) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 4650,00 eura.

(2) Rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nadležnom sudačkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna. Zahtjev za isplatu naknade podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 87.

(1) Sudac ima pravo na:

- plaću koja je utvrđena za suca suda u koji je imenovan,
- dodatak na plaću kada je sudac upućen na rad u drugi sud,
- naknadu umjesto plaće kad je spriječen obnašati sudačku dužnost,
- mirovinsko i zdravstveno osiguranje i prava koja iz toga proizlaze po općim propisima,
- odmore i dopuste koje imaju zaposlenici u sudu i godišnji odmor u trajanju od 30 radnih dana,
- materijalne troškove pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima,
- naknadu za odvojeni život od obitelji, kao i naknadu troškova putovanja u mjesto stanovanja obitelji u vrijeme tjednog odmora i državnih blagdana, kada je sudac privremeno upućen na rad u drugi sud ili raspoređen na rad u ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ili obnaša dužnost suca najvišeg suda određene vrste ili suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske,
- naknadu troškova prijevoza na posao i s posla ako je sucu mjesto rada različito od mjesta prebivališta odnosno boravišta,
- naknadu za službena putovanja i putne troškove u svezi s obnašanjem sudačke dužnosti,
- stručno usavršavanje u okviru sredstava osiguranih za tu namjenu.

(2) U smislu odredbe stavka 1. podstavka 7. ovoga članka, obitelji se smatra bračni drug, izvanbračni drug, životni partner odnosno neformalni životni partner te djeca za vrijeme redovitog školovanja.

(3) Visinu dodatka na plaću sucu koji je upućen na rad u drugi sud utvrđuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 89.

Sudac se mora ponašati tako da čuva svoj ugled i ugled sudbene vlasti te ne dovede u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u suđenju i samostalnost sudbene vlasti.

Članak 93.

(1) Sudac je dužan predmete koji su mu raspoređeni u rad rješavati redosljedom njihova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su posebnim propisom utvrđeni kao hitni.

(2) Sudac je dužan nadzirati pravodoban i potpun unos podatka o predmetu u informatički sustav koji se primjenjuje u sudu.

(3) Sudac je dužan stalno se stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije ili Europske mreže centara za stručno usavršavanje pravosudnih dužnosnika. Sudac može sudjelovati i u drugim oblicima obrazovanja i stručnog usavršavanja.

(4) Sudac može pisati stručne i znanstvene radove, objavljivati sadržaj pravomoćnih sudskih odluka, sudjelovati kao predavač na Pravosudnoj akademiji te kao nastavnik ili suradnik u nastavi iz područja prava na sveučilišnom i stručnom studiju, sudjelovati u radu stručnih ili znanstvenih skupova i povjerenstava, kao i u pripremanju nacрта propisa te za navedeni rad primiti naknadu.

(5) Način provedbe obveznog stručnog usavršavanja sudaca pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 96.

(1) Suci, izuzev sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ocjenjuju se u postupku imenovanja na drugi sud i kada se kandidiraju za predsjednika suda.

(2) U postupku napredovanja suca za suca županijskog suda, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokoga kaznenog suda Republike Hrvatske i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske ocjenjuje se rad suca u razdoblju od posljednjih pet godina u kojem je sudac obnašao sudačku dužnost, a za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske rad suca u razdoblju od posljednjih deset godina.

Članak 97.

(1) Sudačko vijeće ocjenjuje rad suca prema sljedećim mjerilima:

1. broj odluka koje je sudac donio u odnosu na broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca, ukupno i po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku,

2. kvaliteta odluka - broj potvrđenih, ukinutih, poništenih i preinačenih odluka u odnosu na ukupan broj donesenih odluka i u odnosu na broj odluka protiv kojih su izjavljeni pravni lijekovi te broj odluka u kojima je utvrđena bitna povreda postupka u odnosu na broj odluka protiv kojih su izjavljeni pravni lijekovi,

3. uredno obnašanje sudačke dužnosti - poštivanje rokova, određivanje ročišta, poštivanje redoslijeda rješavanja predmeta i dr.,

4. iskustvo u obnašanju sudačke dužnosti,

5. druge aktivnosti suca - sudjelovanje u stručnom usavršavanju sudaca kao predavač na seminarima i radionicama, objavljivanje stručnih i znanstvenih radova iz područja pravnih znanosti, članstvo u sudačkim vijećima i dr.

(2) Po svim mjerilima iz stavka 1. ovoga članka sudac može ostvariti najviše 150 bodova, pri čemu se za mjerila iz stavka 1. točki 1. i 2. ovoga članka može ostvariti najviše po 60 bodova, a za mjerila iz stavka 1. točki 3., 4. i 5. ovoga članka najviše po 10 bodova.

(3) Rad suca koji je u postupku imenovanja u drugi sud ocjenjuje sudačko vijeće suda nadležnog za sud u kojem se sudačko mjesto popunjava.

(4) Mjerila iz stavka 1. ovoga članka razradit će se Metodologijom ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti.

Članak 108.

- (1) Broj državnih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog ispita, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.
- (3) Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.
- (4) Kod prijama državnih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.
- (5) Državni službenik zaposlen u sudu dužan je položiti poseban stručni ispit za službenike u pravosudnim tijelima za radno mjesto na koje je raspoređen, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana polaganja državnog ispita. Poseban stručni ispit nije dužan polagati državni službenik koji ima položen pravosudni ispit.
- (6) Poseban stručni ispit iz stavka 5. ovoga članka organizira i provodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.
- (7) Državnom službeniku zaposlenom u sudu prestaje državna služba po sili zakona ako ne položi poseban stručni ispit u propisanom roku, istekom roka u kojem je bio obavezan položiti stručni ispit.
- (8) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rok za polaganje posebnog stručnog ispita produžiti će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.
- (9) Zahtjev za produženje roka za polaganje posebnog stručnog ispita iz stavka 8. ovoga članka službenik može podnijeti čelniku tijela najkasnije do isteka roka za polaganje ispita, a o njemu se odlučuje posebnim rješenjem.
- (10) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj i vrstu stručne spreme te druge stručne uvjete za raspored službenika i namještenika zaposlenih u sudovima te program i način polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u pravosudnim tijelima.

Članak 109.

- (1) Sud može imati sudske savjetnike, više sudske savjetnike i više sudske savjetnike - specijaliste.
- (2) Sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i položen pravosudni ispit.
- (3) Viši sudski savjetnik i sudski savjetnik u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i koja je radila najmanje dvije godine kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje pet godina.
- (4) Viši sudski savjetnik - specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je radila najmanje četiri godine kao sudski ili državnoodvjetnički

savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je radila na drugim pravnim poslovima nakon položenog pravosudnog ispita najmanje osam godina.

(5) Viši sudski savjetnik u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje četiri godine radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje osam godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

(6) Viši sudski savjetnik - specijalist u Vrhovnom sudu može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit, koja je najmanje šest godina radila kao sudski ili državnoodvjetnički savjetnik, pravosudni dužnosnik, odvjetnik ili javni bilježnik odnosno osoba koja je najmanje deset godina nakon položenog pravosudnog ispita radila na drugim pravnim poslovima.

Članak 114.

U obavljanju poslova osiguranja službenik pravosudne policije:

- utvrđuje identitet osoba koje ulaze i izlaze iz suda,
- pretražuje osobe koje ulaze i izlaze iz suda i njihove stvari,
- zabranjuje ulaz osobama koje nose oružje, opasno oruđe ili za koje postoji opravdana sumnja da unose opasne tvari, osim službenicima koji dolaze na sud radi izvršenja radnih naloga, a kojima je za obavljanje naloženih poslova neophodno imati oružje, opasno oruđe ili druge opasne stvari,
- zadržava do predaje policiji osobu koja je u sudu zatečena u počinjenju kaznenog djela, odnosno prema kojoj je primijenjeno sredstvo prisile,
- udaljuje iz suda osobe koje ometaju rad suda,
- obavlja i druge poslove, odnosno izvršava naloge predsjednika suda u svezi s osiguranjem osoba, imovine i objekata suda.

Članak 115.

(1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu službenici pravosudne policije moraju imati:

1. posebnu zdravstvenu sposobnost,
2. najviše 35 godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema.

(2) Osoba koja se prima u državnu službu za službenika pravosudne policije prima se u svojstvu vježbenika, neovisno o prethodno ostvarenom radnom stažu.

(3) Za vrijeme vježbeničkog staža službenik pravosudne policije mora završiti osposobljavanje i položiti ispit za zvanje. Službeniku pravosudne policije koji ne završi program osposobljavanja i ne položi ispit za zvanje prestaje državna služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita.

(4) U slučaju privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta te drugog opravdanog razloga rok za polaganje ispita za zvanje produžit će se na zahtjev službenika za onoliko vremena koliko je trajala privremena nesposobnost za rad, roditeljni ili roditeljski dopust ili drugi opravdani razlozi.

(5) Zahtjev za produženje roka za polaganje ispita iz stavka 4. ovoga članka podnosi se ministru nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije do isteka toga roka.

(6) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka vježbenik zadržava vježbenički status.

(7) Službenici pravosudne policije postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem, a za vrijeme službe nose posebnu odoru, službenu iskaznicu i značku.

(8) Službenik pravosudne policije koji je primljen u državnu službu na poslove srednje stručne sprema, a ima završen viši ili visoki stupanj obrazovanja može se postaviti u najniže zvanje više ili visoke sprema i rasporediti na radno mjesto više složenosti nakon što je na poslovima osiguranja pravosudnih tijela proveo najmanje tri godine.

(9) Osim teških povreda službene dužnosti propisanih zakonom kojim se utvrđuju prava i obveze državnih službenika, teškom povredom službene dužnosti za službenike pravosudne policije smatra se dolazak na posao i obavljanje poslova pod utjecajem alkohola ili dovođenje pod utjecaj alkohola na radnom mjestu, pri čemu se smatra da je službenik pravosudne policije pod utjecajem alkohola ako u organizmu ima alkohola iznad 0,00 g/kg odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(10) Službenici pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja sudova podliježu temeljnoj sigurnosnoj provjeri.

(11) U slučaju utvrđenja postojanja sigurnosnih zapreka ili nepristajanja na provođenje sigurnosne provjere službenik pravosudne policije rasporedit će se na radno mjesto za koje ispunjava uvjete, a ako nema odgovarajućeg slobodnog radnog mjesta, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje radnopravni odnos državnih službenika o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske.

(12) Ministar nadležan za poslove pravosuđa posebnim pravilnikom propisuje zvanja, znakovlje, odoru i službenu iskaznicu te obuku službenika pravosudne policije.

Članak 116.a

(1) Službenicima pravosudne policije zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada (povećane opasnosti za život i zdravlje zbog nasilja, izloženosti zaraznim bolestima, smjenskog rada, rada na državne blagdane i neradne dane i potrebe pripravnosti te izloženosti stresu) svakih 12 mjeseci provedenih na takvim poslovima računa se kao 16 mjeseci staža osiguranja te im pripada poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima u skladu s uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(2) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju manje od deset godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripada otpremnina u iznosu od dvije prosječne mjesečne netoplaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(3) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju od deset do 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripada otpremnina u iznosu od tri prosječne mjesečne netoplaće koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(4) Službenicima pravosudne policije koji ostvare pravo na mirovinu, a imaju više od 20 godina efektivnog radnog staža ostvarenog na poslovima osiguranja pripada otpremnina u iznosu od pet prosječnih mjesečnih netoplaća koje su ostvarili u tri mjeseca prije prestanka državne službe.

(5) Obitelj službenika pravosudne policije koji izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji i jednokratnu novčanu pomoć u visini 12 zadnjih netoplaća službenika.

(6) Ostvarivanje prava iz stavka 5. ovoga članka isključuje ostvarivanje prava obitelji službenika i namještenika na pomoć od tri proračunske osnovice te podmirivanje troškova pogreba iz kolektivnog ugovora kojim se utvrđuju prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima.

(7) Službenici pravosudne policije prava iz mirovinskog osiguranja ostvaruju prema posebnom zakonu.

- PRILOZI
- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću
 - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije
 - Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Svrha dokumenta	Izvještavanje o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Datum dokumenta	02.09.2025.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	85.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	Predstavnici sudbene vlasti i akademske zajednice
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Objava na portalu e-Savjetovanja 15.07.2025.-14.08.2025.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi

Troškovi provedenog savjetovanja	-
----------------------------------	---

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	IVANA BILUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA	Udruga hrvatskih sudaca (UHS) je putem svojih ogranaka prikupila primjedbe sudaca na predloženi Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, a koje se odnose na predloženi članak 17. i članak 20. ovog Nacrta. UHS	Primljeno na znanje	Komentar se prima se na znanje
2	IVO BAKALIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA	Ivo Bakalić Sudac trgovačkog suda u Splitu Povodom javnog savjetovanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima prvenstveno iskazujem negodovanje, prosvjed ili kako god želite zbog trenutka objave javnog savjetovanja. Nije ovo prvi put da se javno savjetovanje oko izmjena i dopuna zakona koji su važni za rad i subjektivna prava sudaca objavljuju u ljetnom razdoblju kada većina sudaca po preporuci sudske uprave koristi glavninu godišnjeg odmora. Ovo javno savjetovanje je objavljeno sredinom srpnja, a traje do 14. kolovoza, dakle upravo u razdoblju kada mnogi suci nisu na poslu. U pripremi unošenja vlastitih komentara u e-savjetovanje primjećujem da je u javno savjetovanje 24. srpnja upućen nacrt izmjena i dopuna KZ i ZKP, a 30. srpnja Nacrt izmjena ZPP što je također žalosno i profesionalno nekorektno. Objavom javnog savjetovanja u ovom razdoblju stječe se dojam da predlagatelj objavljuje savjetovanje samo radi zadovoljavanja forme s očitom namjerom da na prijedlog izmjena i dopuna zakona dobije što je moguće manje primjedbi koje će u pravilu odbiti s uobičajenim formulacijama „nije tema ovog savjetovanja, uzeli na znanje i slično“, a od predloženog teksta se neće promijeniti ništa. Činjenica da je do današnjeg dana na Nacrt izmjena Zakona o sudovima zaprimljeno samo	Primljeno na znanje	Upućivanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u proceduru Vlade Republike Hrvatske predviđeno je Planom zakonodavnih aktivnosti za 2025. za treće tromjesečje. Po dovršetku Nacrta pokrenut je prethodni postupak pribavljanja mišljenja nadležnih tijela, a nakon toga slijedi provedba savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Sukladno Planu potrebno je da Nacrt bude uvršten na sjednice radnih tijela Vlade i same Vlade tijekom rujna 2025.

			16 primjedbi, a od toga samo 2 primjedbe na vrlo važnu izmjenu članka 41. ZS jasno govori u prilog ovog što sam prethodno naveo. I sam sam obavijest o objavi savjetovanja dobio od našeg predsjednika ogranka UHS, a ove primjedbe pišem na godišnjem odmoru. Poštovana gospodo, ako vam je već bila svrha da dobijete minoran broj primjedbi, onda ste trebali objaviti savjetovanje prije ili poslije godišnjih odmora sudaca i staviti rok savjetovanja od nekoliko dana pa bi zaista dobili samo nekoliko primjedbi. Objava savjetovanja u ovo ljetno vrijeme ne može biti opravdana niti pristupnim pregovorima RH oko ulaska u OEES jer ti pregovori traju već predugo vremena da se nije mogao izabrati neki pogodnije trenutak. Stoga 20-ak dana odgode neće i ne može ništa promijeniti. Zbog navedenog predlažem da se savjetovanje povuče iz procedure te ponovno objavi iza 20. kolovoza kada će se gotovo svi suci vratiti na svoje radno mjesto.		
3	HRVOJE NEMET	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA	1. Predloženi „alternativni način usklađivanja sudske prakse“ po našem sudu nije potreban, jer tu funkciju redovno može obavljati Vrhovni sud putem postupaka revizije. Pored toga, uvođenje obaveze da sudske vijeće drugostepenog suda mora podnositi nacrt svoje odluke odjelu za ujednačavanje prakse otvara mogućnost pritiska na suce kojima je predmet dodijeljen u rad. 2. Izričaj u predloženom novom članku 41 stavak (6) kako odjel za praćenje prakse "obavještava nadležno vijeće" ako nacrt odluke odstupa od ustaljene prakse je nejasan. Ako se tu misli na vijeće koje radi na predmetu i koje je pripremlilo nacrt odluke, tada se "nadležno" treba ili ispustiti ili direktno reći o kojem se vijeću radi. U suprotnom navedena formulacija ostavlja mogućnost da se u proces odlučivanja ponovno može uvući neko drugo "nadležno" vijeće. 3. Navedena "obavijest" iz ovog članka će očito biti dio procesa donošenja odluke, pa je zato treba dostaviti strankama u sporu. Novelirani zakon to treba	Djelomično prihvaćen	Odgovarajući mehanizam usklađivanja sudske prakse potrebno je propisati i u drugim vrstama sudskih postupaka, ne samo u parničnom. Ujednačenost sudske prakse nesporno je važna za ostvarivanje pravne sigurnosti, prava na pravično suđenje te načela zakonitosti, kao i za jačanje vladavine prava pa neobvezujuće i prethodno preventivno djelovanje odjela za praćenje i proučavanje sudske prakse nije sredstvo pritiska na suce. Izričaj "nadležno sudske vijeće" zamijenjen je izrazom „vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad“. Obavijest strankama o prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu tog vijeća regulira se postupovnim propisima. Izvansudske aktivnosti sudaca nisu predmet ovih izmjena, a materija imovinskih kartica sudaca uređuje se Zakonom o Državnom sudbenom vijeću te nije predmet Zakona o sudovima. U nenormativnom dijelu zakonskog prijedloga navodi se da se odredba mijenja u skladu s preporukom Odbora

		eksplicitno navesti. 4. Uvođenje zabrane sucima da primaju poklone može biti samo jedan korak u pravcu poboljšanja ugleda sudstva u javnosti, koje je sada krajnje loše. Predložena novela nažalost ostavlja neriješenim problem ekonomskih aktivnosti sudaca, uključivo rad u arbitražama te u održavanju predavanja organiziranih od strane komercijalnih konzultantskih kuća. Treba uočiti da svi poslovi povezani s upotrebom pravničkog zvanja u van-sudskim plaćenim aktivnostima uvijek dovode suce u sukob interesa te stoga trebaju biti zabranjeni. Također, u uvjetima nedopustive sporosti sudova, van-sudske ekonomske aktivnosti ruše povjerenje javnosti u sudstvo. Zatim, sustav deklariranja imovine i dohodaka sudaca treba ojačati te uvesti obavezu prijavljivanja izvora prihoda iz svih izvora, a ne samo njihovog ukupnog iznosa. Obavezu prijavljivanja treba proširiti i na ugovore o doživotnom uzdržavanju kao i na sve transakcije imovinom koje odudaraju od tržišnih cijena, uključivo one s odraslim članovima porodice. Također, u uvjetima krajnje nepovoljnog ugleda sudstva u javnosti, Ministarstvo sasvim nepotrebno sugerira da je uvođenje zabrane primanja poklona rezultat vanjskog pritiska. To može smanjiti vjerojatnost da će Sabor usvojiti predloženu promjenu. Za Centar Miko Tripalo (...)	za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koja se odnosi na jačanje samostalnosti, neovisnosti i odgovornosti sudaca. Navedena preporuka nije pritisak niti ima utjecaj na usvajanje zakonskog prijedloga.
--	--	--	--

4	ANTE ŠPRLJE	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA	Reguliranje zabrane darova sucima na predloženi apsolutan način (izuzev "protokolarnih") darova će dovesti do problema u svakodnevnom životu. Mnogi roditelji ili rodbina daruju raznu imovinu ("neprotokolarnu") obdarenicima (sucima) i ovakva definicija kao u predloženom čl.17.bi dovela do ništetnosti takvog darovanja, a posljedično time i onemogućila jedan posve normalan i moralan pravni posao. Reguliranje zabrane darovanja mora biti na razini onog darovanja koje može imati za posljedicu utjecaj (pa i budući) na nepristranost suca ili nemoralne konotacije ili na slučajeve koji ukazuju da je darovanje takvog značaja da upućuje da nije primjereno za suca da ga primi. Predlažem da se zato kod "neprotokolarnih" darovanja uvede obveza sucu da prijavi darovanje Državnom sudbenom vijeću koje će razmotriti slučaj i dopustiti ili zabraniti primitak dara. Time se uvodi apsolutna transparentnost (i obaviještenost pravosudnog sustava) u darovanju i uvodi mehanizam sprječavanja da dar na bilo koji način utječe na ugled sudačke dužnosti. Uvesti odredbu da će DSV dopustiti darovanje ako je takve naravi da ne utječe na sudačku službu, nepristranost i ugled. Ako bi se apsolutno zabranilo darovanje, npr. roditelji ili supružnici sudaca su pod rizikom proglašenja takvih ugovora ništetnim jer su u suprotnosti s prisilnim propisima, što uzrokuje poremećaj dijela društvenih odnosa.	Djelomično prihvaćen	Odredba o zabrani primanja darova precizirana je izričitim propisivanjem da se ne smatraju darovima, u smislu ovoga Zakona, uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade.
---	-------------	---	---	----------------------	--

5	ANTE KRIVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	U Nacrtu prijedloga zakona nisu predviđena nikakva poboljšanja u pogledu rada sudaca porotnika koji sudjeluju u sudskim vijećima. Smatram da postoji jasna potreba za preciznijim definiranjem njihovih ovlasti i uloge u postupku, kako bi se njihov rad učinio učinkovitijim i svrhovitijim. Posebno ističem potrebu omogućavanja ograničenog uvida sudaca porotnika u spise predmeta putem sustava e-Spis, s ciljem boljeg upoznavanja s predmetom prije samih ročišta. Time bi se povećala kvaliteta i učinkovitost sudskih vijeća u kojima porotnici sudjeluju, a porotnicima bi se omogućila bolja priprema za raspravu. Također, s obzirom na česte izmjene prilikom novih imenovanja porotnika, smatram nužnim izraditi Pravilnik o radu sudaca porotnika ili barem sažetu skriptu ili priručnik, koji bi novim porotnicima jasno objasnio što se konkretno očekuje od njihovog prisustva na sudu, koja su im prava i obveze, kao i koje su njihove stvarne mogućnosti djelovanja u postupku. Time bi se postigla ujednačenost u radu te povećala profesionalnost i odgovornost. Nadalje, ukazujem na tehničke i organizacijske poteškoće u vezi s pozivanjem porotnika na ročišta. Trenutno se većina poziva obznanjuje telefonskim putem, što nije uvijek praktično ni učinkovito, kako za same porotnike, tako i za sudsku administraciju. Predlažem da se, sukladno tehničkim mogućnostima, u sustave e-Spis, e-Komunikacija ili e-Sudovi implementira ograničeni korisnički pristup za suce porotnike, uključujući kalendar dostupnosti (npr. evidencija godišnjih odmora, spriječenosti i slično). Na taj bi se način omogućilo jednostavnije, točnije i brže planiranje i pozivanje porotnika na ročišta, uz bolju usklađenost svih sudionika. Ovi prijedlozi usmjereni su isključivo na unapređenje funkcioniranja sudova i jačanje uloge sudaca porotnika kao ravnopravnih članova sudskih vijeća.	Primljeno na znanje	Odredbe Zakona o sudovima koje se odnose na suce porotnike nisu predmet ovih izmjena, a izneseni prijedlozi su materija postupovnih propisa odnosno podzakonskih akata.
---	-------------	---	--	---------------------	--

6	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 1.	Nužno je dopuniti ovu odredbu i Zakonom o sudovima precizno propisati koji su uvjeti potrebni i koji je mehanizam odlučivanja o donošenju odluke o suđenju u proširenom vijeću. Osobito je važno zakonom propisati do koje faze odlučivanja o predmetu se može sazvati sjednica proširenog vijeća Građanskog odjela, odnosno da to ne može biti nakon što vijeće kojem je predmet dodijeljeno u rad donese odluku. Smatramo da ZPP kao procesni zakon ne može određivati razloge i mehanizam suđenja u proširenom vijeću, već može uređivati sastav vijeća i način izbora članova vijeća, uz primjenu odgovarajućih odredaba Sudskog poslovnika. U skladu s tim su i predložene odredbe čl. 390. st. 3., 4. i 5. ZID ZPP koji je trenutno u javnom savjetovanju propisuje sastav proširenog vijeća ali ne i razloge. Ranija odredba čl. 390.st.2. ZPP- glasila je: "Ako vijeće ocijeni da bi svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili da praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, odluku će prepustiti proširenom vijeću od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske." Navedena odredba je ZID ZPP-a brisana, a s obzirom da je brisan i cijeli čl. 40. Zakona o sudovima ostalo je potpuno nedefinirano kada se može ili mora suditi u proširenom vijeću. Zbog navedenih razloga predlažemo dopuniti ovu odredbu i definirati slučajeve. Dodatno, ovim se prijedlogom Zakona o sudovima u čl. 43.a st.4. predviđa jedina mogućnost kada se sudi u proširenom vijeću, pa treba uskladiti ove dvije odredbe. Zaključno, zakonom urediti koji su učinci odluka proširenog vijeća.	Nije prihvaćen	Predloženim odredbama čl. 1. ovoga Nacrta propisano je da Vrhovni sud Republike Hrvatske može suditi i u proširenom vijeću kada je to propisano zakonom kojim se uređuje postupak u pojedinoj vrsti pravne stvari, kao i da se broj članova i sastav proširenog vijeća propisuje navedenim zakonom. Dakle, u konkretnom se slučaju radi o sastavu vijeća pri donošenju sudske odluke što je postupovna, a ne organizacijska materija. Ukazuje se i da predložene izmjene čl. 390. Zakona o parničnom postupku ne diraju važeću odredbu st. 2. ovoga članka te su u cijelosti usklađene s predloženim izmjenama Zakona o sudovima.
7	JELENA ČUVELJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 2.	A kako će se provoditi edukacija ako su svi demotivirani da vode edukacije	Primljeno na znanje	Primjedba se ne odnosi na predloženu izmjenu ovlasti za propisivanje obveze stručnog usavršavanja sudaca.

8	ĐURO SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 4.	Treba pozdraviti proširenje nadležnosti makar bi trebalo dodati još jedan Županijski sud, npr u Puli	Primljeno na znanje	Za sada se predlaže propisivanje nadležnosti samo jednog dodatnog županijskog suda.
9	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 5.	Smatramo potrebnim ovim zakonom urediti pitanje ranije donesenih pravnih shvaćanja te njihov (ne)vezujući karakter, kako bi se presuda Hann Invest u cijelosti implementirala.	Nije prihvaćen	U konkretnom slučaju ne postoji potreba za propisivanjem retroaktivnog učinka predloženih izmjena.
10	NIKA BAČIĆ SELANEC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 6.	U stavku 5. ovog članka smatramo problematičnim isticanje "osiguranja jedinstvene primjene prava te ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni" kao očiglednog naglaska ovog stavka te temeljne svrhe dostavljanja nacrtu sudskih odluka odjelima za praćenje i proučavanje sudske prakse. Naime, sama dostava nacrtu odjelu za sudsku praksu tu svrhu jedinstvene primjene ne ispunjava, što ovaj umetak teksta čini nesvrshodnim i stoga suvišnim, ali i problematičnim. Naime, (pre)naglašavanje svrhe jedinstvenosti koju bi zakonodavac ovdje težio postići bez izravne pravne posljedice (osim 'obavješćavanja' iz idućeg stavka) jedino može stvoriti odvrćajući učinak na vijeća čiju je neovisnu prosudbu u donošenju sudske odluke Sud EU u presudi Hann-Invest upravo i težio zaštititi. Drugim riječima, vijećima se šalje poruka da neovisnom prosudbom kojom potencijalno žele izmijeniti ili unaprijediti praksu krše istaknutu svrhu zakonodavca i narušavaju ideal "jedinstvenosti primjene", što je prema čl. 116 Ustava RH dužnost samo Vrhovnog suda, a ne i drugostupanjskih sudova. Osiguravanje "jedinstvenosti" primjene prava na razini drugostupanjskih sudova, kako semantički tako i u institucionalnoj stvarnosti potencijalno guši razvoj sudske prakse i sudačku neovisnost, koja je među ostalim i dovela do presude Hann-Invest. Iz istovjetnog je razloga problematičan i izričaj stavka 6. u kojem "odjeli ocjenjuju" da "bi sudska odluka odstupila" od ustaljene prakse, čime se sličnim tonom naglasak stavlja na ulogu post-facto kontrole odjela za sudsku praksu nad radom (odnosno odlukama) sudskih vijeća, umjesto da se naglasak stavlja na njihovu ulogu pomoći sudskim vijećima prije donošenja konačne odluke,	Djelomično prihvaćen	Pod „nacrtom odluke“ u smislu predložene odredbe radi se o radnom materijalu o kojem nije provedeno vijećanje i glasanje.

kako se te službe i ustrojavaju u primjerima najboljih europskih institucionalnih praksi, uključujući i pred europskim sudovima u Strasbourgu i Luxembourg. Ako već zakonodavac inzistira na dostavi nacrtu sudskih odluka službi za sudsku praksu i povratnom obavješćavanju vijeća u slučajevima odstupanja i neusuglašenosti, identično se normativno rješenje bez suspektne konotacije postiže i tako da se iz prijedloga ovih stavka jednostavno izbrišu gore navedene problematične fraze te da tekst u konačnici glasi:

"(5) Nacrti sudskih odluka u sudovima iz stavka 3. ovoga članka dostavljaju se odjelima za praćenje i proučavanje sudske prakse.

(6) Ako nacrt sudske odluke odstupa od ustaljene prakse ili praksa toga suda u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, odjeli iz stavka 3. ovoga članka o tome pisano obavješćavaju nadležno vijeće."

Smatramo da takav izričaj zakonskog teksta da ne bi bio izravno protivan tekstu niti smislu presude Hann-Invest.

U konačnici, ističemo da se slažemo s komentarom sutkinje Čuveljak da bi (na nekom drugom, podobnom mjestu u Zakonu o sudovima ili parničnim zakonima) bilo korisno definirati "nacrt sudske odluke" kao prijedlog odluke suca izvjestitelja koji se ostalim sucima nadležnog vijeća, kao i odjelu za sudsku praksu dostavlja prije vijećanja odnosno konačnog izglasavanja sudske odluke. Time bi se izbjegle potencijalne situacije da sudsko vijeće naknadno mijenja već donesenu odnosno na vijeću usuglašenu sudsku odluku – ponovno kršeći standarde iz presude Hann-Invest.

doc. dr. sc. Nika Bačić Selanec i
dr. sc. Davor Petrić, Katedra za
europsko javno pravo, Pravni
fakultet Sveučilišta u Zagrebu

11	IVANA MANESTAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 6.	Nije jasno da li predložena izmjena odredbe čl. 41. st. 5. Zakona o sudovima uvodi obvezu suca izjavitelja, kojemu je predmet dodijeljen u rad, da prije nego li predmet iznese na sjednici vijeća sastavi nacrt odluke ili da to učini nakon što je vijeće već donijelo svoju odluku, ali niti jedna od te dvije opcije nije dopustiva. Dakle, niti zakonom može biti propisana obveza suca da svoju namjeravanu odluku (iako u predmetima u kojima sudi vijeće odluku niti ne donosi samostalno taj sudac, već vijeće sudaca) najavljuje sudskom odjelu koji prati i proučava sudsku praksu, niti se ono što sudac sastavi nakon što je sudsko vijeće raspravilo o predmetu i donijelo svoju odluku može smatrati nacrtom odluke, već otpravkom odluke. Smatram da ovo nije ispravna implementacija presude Suda EU, u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21, FINA protiv Hann-Invest i dr.	Nije prihvaćen	Pod „nacrtom odluke“ u smislu predložene odredbe radi se o radnom materijalu o kojem nije provedeno vijećanje i glasanje. Zbog izostanka bilo kakvog obrazloženja nejasan je dio komentara koji kaže da zakonom ne može biti propisana obveza suca da svoju namjeravanu odluku najavljuje sudskom odjelu koji prati i proučava sudsku praksu.
12	IVO BAKALIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 6.	Ivo Bakalić Sudac trgovačkog suda u Splitu U odnosu na izmjene i dopune članka 41. ZS podržavam prijedlog da se u tekst zakona uvrsti stavak 3. koji predlaže osnivanje odjela za praćenje i proučavanje sudske prakse pri žalbenim sudovima koji će sucima biti od pomoći prigodom pripreme spisa za sjednicu vijeća. Zakonske izmjene u cilju implementacije odluke Suda Europske unije s tom novom odredbom stavka 3. trebaju/ moraju završiti, a izričito sam protiv predloženih stavaka 5. i 6. jer su one ponovni, prikriveni pokušaj kontrole odluka koje donosi vijeće i te će odredbe sasvim sigurno ponovo doći na preispitivanje pred Sud EU. Vratimo se na trenutak na početak priče oko problema evidencije na žalbenim sudovima kao relikta naše tegobne socijalističke prošlosti. Inače, iskazujem osobni stav da je „socijalizam u glavama“ i dalje veliki problem hrvatske države. Znakovito je da je služba evidencija preživjela sve izmjene i dopune zakona od 1990. pa nadalje koje su to regulirale. Biti ću potpuno otvoren pa ću	Nije prihvaćen	Ujednačenost sudske prakse nesporno je važna za ostvarivanje pravne sigurnosti, prava na pravično suđenje te načela zakonitosti, kao i za jačanje vladavine prava pa se neobvezujuće i prethodno preventivno djelovanje odjela za praćenje i proučavanje sudske prakse propisuje prvenstveno kao sredstvo zaštite stranaka, a ne kao sredstvo pritiska na suce. Predloženim rješenjima otklonjeni su svi nedostaci prethodnog načina funkcioniranja službe evidencije (obavijest strankama, neobvezujuće mišljenje o sukladnosti prakse, odluka nadležnog sudskog vijeća).

kazati da je služba evidencije mnogim sucima na žalbenim sudovima omogućavala zonu komfora zbog čega su ti suci pristajali na takav kontrolni mehanizam ne shvaćajući da isti može biti i zloupotrijebljen te da evidencija u takvom sustavu može nametnuti vijeću odluku kakvu god želi.

To stanje je trajalo do onog trenutka dok kolegica s Visokog trgovačkog suda nije odlučila misliti isključivo svojom glavom odlučivši braniti svoju odluku te nije željela prihvatiti intervenciju evidencije i na toj profesionalnoj hrabrosti koju mogu imati samo slobodnomisleći intelektualci joj ovim putem čestitam. Ista se je potom obratila Sudu EU, a rezultat nam je svima poznat. Suština odluke Suda EU je da je po Ustavu i zakonu sudačka funkcija povjerena sucima osobno, a ne nikome izvan i iznad toga.

Jedno od pitanje koje je neovisni izvjestitelj tijekom postupka postavio hrvatskom predstavniku odnosilo se je na pitanje što je s odlukama koje su donesene, a nakon intervencije evidencije zamijenjene novom odlukom/odlukama. Hrvatski predstavnik nije ni mogao ni znati što je s tim odlukama i zapisnikom sa sjednice vijeća, a nije niti mogao odgovoriti jer tih zapisnika nigdje nema u evidenciji kao da se ništa nije dogodilo i kao da prethodna odluka ili odluke nisu niti donesene.

Navedeno ću objasniti na primjeru iz jednog mog parničnog predmeta u kojem sam prihvatio tužbeni zahtjev tužitelja, a spis je po žalbi otišao na VTS. Iskreno vjerujem da niti jedna stranka pred hrvatskim sudovima više nikada neće doživjeti takvo iskustvo sudovanja.

Iz kretanja spisa na VTS moglo se je vidjeti da je vijeće nakon vijećanja dostavilo odluku evidenciji koja je odluku vratila vijeću uz „pisanu primjedbu“. Vijeće potom drugi put sudi i ponovo dostavlja spis evidenciji koje opet uz „pisanu primjedbu“ vraća odluku vijeću. Vijeće potom sudi i treći put te opet dostavlja spis evidenciji koja sada vraća odluku s usmenom primjedbom.

Vijeće konačno četvrti put sudi i evidencija propušta odluku.

Želim posebno ukazati na jednu pogubnu činjenicu, a to je da u popisu pismena spisa VTS nigdje nije evidentirana „pisana primjedba“ pa nije uopće moguće zaključiti na što se je odnosila. Također, u popisu pismena nema niti jednog prethodnog zapisnika o vijećanju osim onog posljednjeg. A mene kao prvostupanjskog suca izrazito zanima kako je glasila prva odluka vijeća i je li njome možda potvrđena moja prvostupanjska odluka. Kao prvostupanjski sudac želim vjerovati da je bila upravo takva potvrđujuća odluka.

U takvim predmetima to će se možda početi saznavati ukoliko netko krene tužbom protiv RH zbog ovakvog načina suđenja, a potpuno sam siguran da će takav spis u konačnosti dospjeti pred Europski sud za ljudska prava jer ovakav način suđenja nema nikakve veze s pravom na učinkoviti pravni lijek, pravično suđenje i slične ustavne institute. Ako se to kojim slučajem dogodi, sudovi će se zatrpati zahtjevima za naknadu štete, a prethodno pitanje će biti kako je vijeće sudilo prije intervencije službe evidencije.

Zbog navedenog se protivim bilo kojoj odredbi koja bi ponovno propisivala obvezu vijeća da svoju odluku nakon vijećanja dostavlja bilo kome jer se time opet vraćamo na početak. U prošlom sustavu evidencija je vraćala odluke s primjedbom, de facto uputom za donošenje nove odluke na tragu primjedbe, a sada ćemo imati odjel praćenja prakse koji će „kolegijalno“ uputiti vijeće da im odluka ne odgovara praksi, a to će posredno u praksi značiti uputu da vijeće promijeni svoju odluku.

Zbog navedenog su novi stavci 5. i 6. samo varijacija prethodnog rješenja i načina rada evidencije kojeg je Sud EU ocijenio protivnim pravu EU. Sada umjesto evidencije imamo odjel prakse, a način rada i kontrola sudskih odluka žalbenih vijeća se u suštini neće promijeniti.

S tim u svezi predlažem da se predloženi stavci 5. i 6. brišu iz predloženog teksta.

			Suci žalbenih sudova moraju izaći iz zone komfora koji im je pružala evidencija te preuzeti teret odgovornosti za donošenje pravomoćne sudske odluke jer su za to od strane DSV izabrani radi svojih kompetencija, a za taj teret su nagrađeni s povećanim koeficijentima. Potpuno sam uvjeren da je velika većina žalbenih sudaca za to spremna i sposobna.		
13	JELENA ČUVELJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 6.	Treba propisati i što je "Nacrt odluke" jer ako je to odluka koja je već vijećana na sjednici sudaca onda to nije nacrt već odluka pa ćemo imati Hann invest 2. Naime nacrt mogu biti samo prve misli na papiru suca izvijestitelja, ali ako je odluka već vijećana i donesena, onda sam pisani otpisak nije nacrt već donesena odluka koja još nije samo otpisana strankama.	Primljeno na znanje	Pod nacrtom odluke u smislu predložene odredbe ne smatra se odluka o kojoj je vijećano i glasano.
14	JELENA ČUVELJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 6.	Jeste sigurni da je ovo ispravna implementacija odluke? Zašto se nije išlo na način kao što postoji na Europskom sudu? Opet neka vrsta posebne kontrole i da li stranke znaju tko je taj sudac evidentičar koji je tražio da odluka bude drugačija? Zašto njegovo ime nije u uvodu odluke?	Primljeno na znanje	Komentar ne precizira prijedlog postupanja. Mišljenje odjela za praćenje i proučavanje sudske prakse nije obvezujuće za sudsko vijeće koje samostalno odlučuje u određenom predmetu.
15	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.	Potrebno je sucima osigurati zaštitu od bilo kakvih vanjskih ili unutarnjih sudjelovanja ili pritisa koji bi mogli ugroziti njihovu neovisnost. Suce se mora zakonom zaštititi od svih utjecaja, između ostalog i na način da se zabrani u javnosti, medijima i društvenim mrežama, poimence navođenje suca ili sudaca koji odlučuju u određenom predmetu, na svim stupnjevima odlučivanja. Time se vrši neprimjeren pritisak na suce i njihovu nepristranost i neovisnost i slobodu odlučivanja.	Nije prihvaćen	Sudske odluke se u Republici Hrvatskoj donose i izriču javno te se informacije o sucima koji su donijeli sudske odluke ne mogu uskratiti javnosti. Objava navedenih podataka ne može se smatrati neprimjerenim pritiskom na suce te njihovu nepristranost i neovisnost i slobodu odlučivanja.
16	ALEN RAJKO	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.	U mjerodavne propise iz stavka 1. pripada i Zakon o medijima, čl. 6. toga Zakona primjenjuje se i na sudove. Zakon o medijima primjenjiv je neovisno o tome je li izričito naveden u Zakonu o sudovima. Međutim, njegovo izostavljanje, pri izričito navođenju ostalih propisa, može upućivati na nedovoljno poznavanje materije pri normiranju, pa je bolje u odredbu uvrstiti i taj Zakon.	Prihvaćen	Prihvaća se.

17	ĐURO SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 8.	U sudovima nije potrebna ustrojstvena jedinica, to je samo dodatno umjetno "oslobađanje" sudaca i/ili sudskih savjetnika od njihovih izvornih dužnosti, a pored toga se i umanjuje uloga predsjednika suda kojem je to jedna od izvornih dužnosti.	Nije prihvaćen	Osnivanje posebne ustrojstvene jedinice za informiranje u svakom sudu propisuje se s ciljem povećanja transparentnosti funkcioniranja sudbene vlasti te unaprjeđenja informiranja javnosti o radu sudova sukladno Programu Vlade RH 2024.-2028.
18	ĐURO SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 9.	Treba dodati odredbu da je Opća sjednica Vrhovnog suda najviše tijelo sudske uprave jer su suci VS potpuno nezaštićeni od možebitne samovolje predsjednika suda, a takvih primjera smo svjedočili u nedavnoj prošlosti.	Nije prihvaćen	Propisivanje nadležnosti kolektivnog tijela nije u skladu s individualnim konceptom predsjednika sudova kao tijela sudske uprave. Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske je hijerarhijski najviša funkcija u sudbenoj vlasti te je s tom činjenicom nespojivo propisivanje njegove podređenosti drugom tijelu.
19	NIKA BAČIĆ SELANEC	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 10.	Nastavno na naš komentar na prijedlog izmjena članka 41. Zakona o sudovima, i kod prijedloga novog članka 43.a ističemo kako bi uloga službe za sudsku praksu trebala biti kao što i njezin sam naziv govori - služba odnosno "potpora" ili pomoć sudskim vijećima, a ne post-facto kontrola njihovog rada. Navedeno bi se postiglo ako bi se referenca na svrhu "osiguranja jedinstvene primjene zakona te ravnopravnosti i jednakosti građana pred zakonom" izbrisala iz stavka (2) i eventualno prebacila u neki novi i zaseban stavak ovog članka, jer se ta svrha zapravo postiže isključivo stavkom (4) odnosno upućivanjem predmeta u slučaju odstupanja ili neusuglašene prakse na odlučivanje proširenom vijeću. Iako načelno i sam Sud EU-a u presudi Hann-Invest korištenje proširenih vijeća smatra najoportunijim načinom otklanjanja razlika u sudskoj praksi i osiguravanja pravne sigurnosti, smatramo kako trenutni izričaj stavka (4) krši uvjete koje je pritom postavio Sud EU-a. Razlog je sljedeći. U paragrafu 80. presude Hann-Invest, Sud EU-a izričito dopušta da proširenom vijeću predmet uputi i netko izvan prvotno određenog vijeća (odnosno, prema trenutnom zakonskom prijedlogu predsjednik suda po obavijesti službe za sudsku praksu - i navedeno institucionalno rješenje samo po sebi nije problematično). No, pritom u istom paragrafu za upućivanje proširenom vijeću Sud EU-a	Djelomično prihvaćen	Pod nacrtom odluke u smislu predložene odredbe smatra se radni materijal o kojem nije provedeno vijećanje i glasanje.

postavlja vrlo precizan uvjet "da prvotno određeno sudsko vijeće još nije odlučivalo u predmetu" (uz ostala dva uvjeta da su okolnosti upućivanja jasno navedene u primjenjivom zakonodavstvu i da se navedenim upućivanjem strankama ne oduzima pravo sudjelovanja u postupku pred proširenim vijećem).

Trenutni izričaj prijedloga zakonskog teksta u stavku (4) da "vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad ostane kod sadržaja nacрта odluke" zapravo podrazumijeva da je (sadržaj) odluke vijeća već usuglašen odnosno da je odluka donesena (čak i prije dostavljanja "nacrt" službi za praćenje sudske prakse) - čime se izravno krši uvjet "da prvotno određeno sudsko vijeće još nije odlučivalo u predmetu" iz paragrafa 80. presude Hann-Invest. Problem tim više postoji jer u zakonskom tekstu ne postoji definicija "nacrt" sudske odluke (o kojoj je bilo riječ u našem prethodnom komentaru), a formalistična distinkcija između već usuglašenog sadržaja odluke i pukog dizanja ruke na kraju postupka ne može riješiti taj problem neusuglašenosti sa zahtjevima Suda EU-a. Upućivanje na prošireno vijeće zadovoljava kriterij "prije odlučivanja prvotnog vijeća" samo ako se upućivanje odvija u procesnoj pred-fazi vijećanju kada nadležno vijeće još nije odlučivalo o meritumu stvari, odnosno prije nego što je željeni sadržaj odluke vijeća već usuglašen među članovima.

Navedeno je vidljivo osobito kada usporedimo hrvatsku s različitim jezičnim verzijama presude Hann-Invest. Dok paragraf 80. presude na hrvatskom jeziku govori o tome da prvotno vijeće još nije "odlučivalo" u predmetu, talijanska verzija navodi "stato trattenuto in decisione" (da nije "uzeto u odlučivanje"), ili danska verzija "optaget til votering" (da nije "stavljeno na glasovanje"). Većina ostalih jezičnih verzija ide i dalje i navodi da nadležno sudsko vijeće ne bi još smjelo niti sadržajno "raspravljati" o predmetu, odnosno uzeti predmet u raspravljanje, što pronalazimo u engleskoj ("has not yet been deliberated"), francuskoj ("n'ait pas encore été prise en délibéré"). Španjolskoj

("no se haya sometido aún a deliberación"), njemačkoj ("noch nicht in die Beratung eingetreten ist") i slovenskoj verziji ("še ni začela posvetovanja"). Ostale jezične verzije naglasak stavljaju na sadržajno upuštanje vijeća u odlučivanje kao presudni kriterij, a ne puko ili formalno dizanje ruke na samom kraju postupka. Trenutna verzija prijedloga stavka (4) taj uvjet ne zadovoljava.

Isti bi eventualno bio zadovoljen ako bi se automatski u slučaju neusuglašene prakse koja je vidljiva iz prvog nacrtu odluke predmet uputio na prošireno vijeće. Iako bi najoportunije rješenje u svakom slučaju bilo da se negdje u zakonskom tekstu jasno istakne predprocesna narav takvog oblika upućivanja, odnosno da do upućivanja na prošireno vijeće može doći samo ako vijeće prvotno određeno kao nadležno nije već konačno odlučilo o meritumu stvari.

Verzija minimalnih izmjena prijedloga zakonskog teksta koja direktno ne krši uvjete iz presude Hann-Invest bila bi sljedeća:

„Članak 43.a

(1) Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Služba za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske pružaju potporu vijećima kojima je predmet dodijeljen u rad u istraživanju i pribavi sudske prakse.

(2) Nacrti sudskih odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske dostavljaju se nadležnoj službi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako nacrt sudske odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske odstupa od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s pravnim pitanjem o kojem se odlučuje nije jedinstvena, služba iz stavka 1. ovoga članka o tome pisano obavještava vijeće kojem je predmet prvotno dodijeljen u rad i predsjednika suda.

(4) Radi osiguranja jedinstvene

			primjene zakona te ravnopravnosti i jednakosti građana pred zakonom, predsjednik suda će predmet iz stavka 3. ovog članka dodijeliti u rad proširenom vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske." doc. dr. sc. Nika Bačić Selanec i dr. sc. Davor Petrić, Katedra za europsko javno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu		
20	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 10.	Nije predviđena mogućnost stranaka da se očituju vezano uz donošenje odluke u proširenom vijeću ili da sud obrazloži takvu odluku. Predlažemo propisati obvezu obavješćavanja stranaka zbog kojih razloga i kada predmet ide pred prošireno vijeće, te strankama omogućiti da u razumnom roku dostave očitovanje. Stranke nemaju procesni mehanizam suprotstavljanja odluci donesenoj u proširenom vijeću. To je i dalje protivno pravu na kontradiktorni postupak. Dodatno, novi čl. 390.st.2.t.5. ZID ZPP propisuje da se o prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu vijeća stranke i umješaći obavijestit će se najkasnije 15 dana prije održavanja sjednice proširenog vijeća. Međutim, nije predviđena mogućnost da se stranke i umješaći protive toj odluci ili protive sastavu vijeća koje će odlučivati.	Nije prihvaćen	Sastav suda nije dispozitivna kategorija i ne može ovisiti o volji stranaka, a obavijest strankama o prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu tog vijeća regulira se postupovnim propisima.

21	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 10.	Iz ovakve formulacije proizlazi da vijeće kojem je predmet dodijeljen u rad nije slobodno donijeti i otpremiti presudu. Iz obrazloženja nacrta uz čl. 5. navedeno je: "Sud Europske unije utvrdio da se pravu Unije protivi nacionalni propis koji predviđa unutarnji mehanizam u nacionalnom sudu na temelju kojeg sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvatanjem „pravnog shvaćanja“, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i, ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente". Smatramo da rješenjima predloženim u ovom nacrtu zakona nije implementirana presuda Hann invest u skladu s odredbama prava EU.	Nije prihvaćen	Predloženim rješenjem se ovlast za donošenje sudske odluke povjerava sudskom vijeću u proširenom sastavu, koji je poznat strankama. Obavijest strankama o prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu tog vijeća regulira se postupovnim propisima.
22	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 10.	Članci 43.a i 43.b propisuju obvezu prethodne dostave nacrta odluka Službama za praćenje i proučavanje sudske prakse. Iako odjeli nemaju formalnu ovlast izmjene odluka, uvođenje obveze dostave nacrta može rezultirati neformalnim internim pritiscima i narušiti percepciju unutarnje neovisnosti sudskog vijeća. Zbog toga predlaže se jasno propisati da se dostava nacrta ne može tumačiti kao obvezu mijenjanja merituma presude i da vijeće ima isključivu odlučujuću odluku donijeti presudu. Iz predložene odredbe proizlazi da Služba opet može utjecati na sadržaj odluke vijeća. Taj pozadinski mehanizam (ponovno bez znanja stranaka u postupku) opet nije u skladu s pravom EU (nije ispunjen zahtjev kontradiktornosti i zahtjev sudske neovisnosti i učinkovite pravne zaštite u pravu EU-a).	Nije prihvaćen	Ujedačenost sudske prakse nesporno je važna za ostvarivanje pravne sigurnosti, prava na pravično suđenje te načela zakonitosti, kao i za jačanje vladavine prava pa se neobvezujuće i prethodno preventivno djelovanje odjela za praćenje i proučavanje sudske prakse propisuje prvenstveno kao sredstvo zaštite stranaka, a ne kao sredstvo pritiska na suce.

23	GOSPODARSKO INTERESNO UDRUŽENJE HRVATSKA UDRUGA BANAKA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 10.	Predlažemo jasno definirati do koje faze postupka odlučivanja pred Vrhovnim sudom sudjeluje služba za praćenje i proučavanje sudske prakse. Prema presudi Hann Invest, evidencija bi trebala pružiti potporu vijećima u istraživanju i pribavljanju sudske prakse, prije nego vijeće započne s vijećanjem i donošenjem odluke. Strankama treba učiniti dostupnim mišljenja i dostavljenu sudsku praksu od strane evidencije, kao i obavijest o sucima koji su iz odjela za praćenje sudske prakse sudjelovali u pripremi predmeta, radi omogućavanja strankama osporavanja odluke radi moguće nepristranosti.	Nije prihvaćen	S obzirom da se pod nacrtom sudske odluke podrazumijeva radni materijal o kojem nije provedeno vijećanje i glasanje, jasno je da se navedena potpora pruža do postupka odlučivanja odnosno do vijećanja i glasanja. Postupanje službe za praćenje i proučavanje sudske prakse nije dio postupka odlučivanja, već tek interni sudski poslovni proces, a sudsku odluku donosi isključivo nadležno sudsko vijeće.
24	IVANA MANESTAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 17.	Ovako sročena odredba koja propisuje gotovo apsolutnu zabranu primanja darova od strane osoba koje obnašaju sudačku dužnost nije niti u skladu s ustavnim jamstvom prava vlasništva (čl. 48. st. 1. Ustava RH) niti u skladu s Ustavom proklamiranom neovisnošću i samostalnošću sudbene vlasti (čl. 115. st. 2. Ustava RH). Dakle, suci, kao i svi drugi građani RH, imaju pravo stjecati pravo vlasništva temeljem bilo koje zakonom dopuštene pravne osnove pa tako i temeljem ugovora o darovanju, izuzev ako bi time doveli u pitanje neovisno, nepristrano i samostalno obnašanje sudbene vlasti. Prigodni i/ili primjereni darovi unutar obitelji, između bračnih ili izvanbračnih supružnika/partnera te prijatelja u uobičajenim okolnostima ne utječu ni na koji način na neovisno, nepristrano i samostalno obnašanje sudačke dužnosti, slijedom čega takve darove, primljene od tog kruga osoba, treba izričito zakonom isključiti od zabrane.	Prihvaćen	Prihvaća se.

25	IVANA BILUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 17.	Udruga hrvatskih sudaca (UHS) smatra da bi se ovako sročeni predloženi zakonski tekst mogao tumačiti i na način da bi time i ugovor □ kojim primjerice roditelj, dijete ili bliži krvni srodnik daruje suca □ bio ništetan ex lege. Uvažavajući razloge zbog kojih je □ predložena izmjena navedena pod stvkom 2., smatramo da je nama sucima □ jasno da ratio odredbe o zabrani primitka i zadržanja dara nije zabrana □ privatnih darovanja unutar obitelji, srodnika i prijatelja, ali zbog □ izbjegavanja mogućih dvojbi u tumačenju i eventualnih sudskih sporova □ ili stegovnih postupaka, javnih problematiziranja, predlažemo da se u □ istom članku doda istovjetna odredba koja je za državne dužnosnike □ propisana u čl. 15. st. 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa ("Narodne novine" br. 143/21., 36/24.), a koja glasi: □ □ "Ne smatraju se darovima, u smislu ovoga Zakona, uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i □ međunarodna priznanja, odličja i nagrade."	Prihvaćen	Prihvaća se.
26	ĐURO SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 17.	UHS	Prihvaćen	Prihvaća se.
27	SRDAN SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 17.	Ovu odredbu treba doraditi i odrediti krug osoba od kojih sudac može primiti dar. Također koja je posljedica ako primi dar, je li takav pravni posao ništetan i postoji još niz detalja koje je potrebno propisati.	Primljeno na znanje	Komentar se prima na znanje.
28	JELENA ČUVELJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 17.	Suci više ni jabuku za rođendan dobiti neće.	Prihvaćen	Prihvaća se.
29	IVANA MANESTAR	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 20.	A što je sa darovima unutar obitelji? Npr. roditelji poklone stan? Koji su razlozi za zabranu?	Nije prihvaćen	Navedene izmjene predlažu se u skladu s preporukom Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koje se odnose na unaprjeđenje sustava ocjenjivanja sudaca, uzimajući u obzir da su tzv. mjerila kvantitete i kvalitete rada sudaca najobjektivnija i najvažnija u ocjenjivanju obnašanja sudačke dužnosti. U slučaju prihvaćanja navedenih izmjena bit će potrebno prilagoditi i

autora znanstvenih i stručnih članaka i sl.) udio smanjiti s postojećih 6,66% na 2% ukupnog mogućeg broja bodova.

Mjerilo kvantitete (bodovi koji se stječu temeljem ostvarenog broja riješenih predmeta naspram propisanog broja predmeta koje sudac mora riješiti u jednogodišnjem razdoblju) izravno ovisi o izvršnoj vlasti, budući da je ministar nadležan za poslove pravosuđa taj koji propisuje okvirna mjerila za rad sudaca, u kojima se određuje broj odluka (kojima se predmet dovršava) koje sudac mora donijeti u jednogodišnjem razdoblju, unutar radnog vremena, u pojedinoj vrsti predmeta, kako bi ostvario količinski učinak od 100%. Od strane nadležnog ministra propisani količinski učinak mijenja se ovisno o broju neriješenih predmeta na razini države, koji može varirati s obzirom na objektivne okolnosti koje su izvan sfere utjecaja sudaca, ne uzimajući u obzir stvarne mogućnosti pojedinog suca da tako povećani količinski učinak i ostvari unutar redovnog radnog vremena, što često dovodi do toga da se "norma" ostvaruje napornim radom izvan radnog vremena, vikendima i sl., a što u konačnici stvara privid da je propisano mjerilo kvantitete objektivno ostvarivo, iako to ne odgovara stvarnosti. Stoga povećanje udjela mjerila kvantitete u vrednovanju rada sudaca u postojećim okolnostima smatram potpuno promašenim.

Nadalje, mjerilo kvalitete (bodovi koji se stječu temeljem udjela potvrđenih, preinačenih ili ukinutih odluka, s ili bez bitne povrede postupka, naspram ukupnog broja donesenih odluka te odluka protiv kojih je izjavljen pravni lijek), s obzirom na način na koji je razrađeno i način na koji se primjenjuje, u praksi nerijetko nije odraz kvalitete rada suca, već razilaženja sudaca suda nižeg i višeg stupnja u pravnim stajalištima, stajalištima o pravnim pitanjima oko kojih je i stručna javnost (pa i profesora pravnih fakulteta u RH) podijeljena. To je najbolje vidljivo kada nakon ukinute odluke višeg suda, niži sud ostane kod svoje odluke i eventualno dodatno naglasi razloge koji su ga vodili kod zauzimanja određenog pravnog

Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti, na koji način i Državno sudbeno vijeće u Metodologiji može dodatno razraditi vrednovanje ovih mjerila te na taj način utjecati na raspone bodova u postupku ocjenjivanja

			stajališta, nakon čega viši sud odluči ipak potvrditi tu odluku. Dakle, sadržajno ista odluka biva najprije ukinuta zbog razilaženja u pravnim stajalištima, a nakon toga potvrđena, a što se prema mom osobnom iskustvu događa u preko 90% slučajeva. Uzimajući u obzir da je ukidanje odluka sudova nižeg stupnja instrument koji se ionako, u nezanemarivom broju slučajeva, olako i potpuno pogrešno koristi, jasno je da je postojeći sustav vrednovanja rada sudaca potpuno promijeniti, ali ne način na koji se to predlaže ovim izmjenama zakona, davanjem većeg značaja postojećem mjerilu kvalitete u ukupnom broju bodova, već strukturnom promjenom samog pojma kvalitete rada sudaca te načina na koji će isti biti razrađen i primijenjen u praksi. Naposljetku, smanjivanjem udjela bodova koje sudac može ostvariti primjenom mjerila iskustva u obnašanju sudačke dužnosti te primjenom mjerila stručnog usavršavanja u ukupnom broju bodova obezvrjeđuje se utjecaj kojeg iskustvo i znanje suca imaju na kvalitetu odluka koje taj sudac donosi, obezvrjeđuje se dugotrajnost i količina napora i truda koje je taj sudac uložio u rješavanju sudskih predmeta (stručna usavršavanja doprinose bržem, kvalitetnijem i učinkovitijem pravosuđu) te u obrazovanju drugih sudaca te dugoročno vode k nemotiviranosti sudaca da budu iznadprosječni, a što sve negativno utječe na pravosuđe u cjelini. Zaključno, postojeći sustav ocjenjivanja sudaca jest potrebno primijeniti, ali strukturno i suštinski, a ne brojčano i površinski kako se to predlaže ovim izmjenama.		
30	IVANA BILUŠIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 20.	Udruga hrvatskih sudaca (UHS) smatra da iz razloga koje je Ministarstvo navelo kao objašnjenje za predložene izmjene može se zaključiti da je cilj predložene izmjene povećanje udjela mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca uz istovremeno smanjenje udjela urednog obnašanje sudačke dužnosti (poštivanje rokova, određivanje ročišta, poštivanje redoslijeda rješavanja predmeta i dr.), iskustva u obnašanju sudačke dužnosti i drugih aktivnosti suca	Nije prihvaćen	Navedene izmjene predlažu se u skladu s preporukom Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koje se odnose na unaprjeđenje sustava ocjenjivanja sudaca, uzimajući u obzir da su tzv. mjerila kvantitete i kvalitete rada sudaca najobjektivnija i najvažnija u ocjenjivanju obnašanja sudačke dužnosti. U slučaju prihvaćanja navedenih izmjena bit će

(sudjelovanje u stručnom usavršavanju sudaca kao predavač na seminarima i radionicama, objavljivanje stručnih i znanstvenih radova iz područja pravnih znanosti, članstvo u sudačkim vijećima i dr.).

Iz prijedloga nije jasno u čemu se točno sastoje preporuke Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj, a ukoliko su usmjerene na unaprjeđenje sustava ocjenjivanja rada sudaca te učinkovitosti pravosuđa općenito, tada se navedeni ciljevi nikako ne mogu ostvariti predloženim izmjenama.

Naime, predložene izmjene ne uzimaju u obzir specifičnosti pojedinih instanci sudova, a protivne su i trenutno važećim propisima Republike Hrvatske kao i preporukama Vijeća Europe.

U odnosu na prvostupajnske sudove kvalitetu rada sudaca, kvalitetu ocjenjivanja njihovog rada kao i učinkovitost pravosuđa nije moguće unaprijediti pukim podizanjem broja predmeta koje bi suci trebali riješiti.

Predložene izmjene ne uzimaju u obzir razlike u strukturi pojedinih sudačkih referada, razlike između sudova s manjim i većim brojem sudaca kao i razlike u njihovoj stvarnoj nadležnosti, a koje se očituju u iznimnoj razlici u strukturi samih predmeta i mogućnosti postizanja iznadprosječnih rezultata kako po broju riješenih predmeta tako i u odnosu na kvalitetu rada. Navedeno će izravno utjecati na mogućnost sudaca, posebno s većih sudova, da uopće apliciraju na oglase za suce viših sudova jer će se već postojeće razlike u bodovima, koje postižu suci pojedinih sudova, dodatno povećati u odnosu na suce koji, bez svoje krivnje te bodove ne mogu ostvariti. Također, poruka kako iskustvo u obnašanju sudačke dužnosti predstavlja slabiji kriterij za kvalitetu suca od primjerice broja riješenih predmeta umanjuje značaj znanja, iskustva i stvarne kvalitete koja se krije iza nerijetko 25 i više godina sudačkog staža na prvom

potrebno prilagoditi i Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti, na koji način i Državno sudbeno vijeće u Metodologiji može dodatno razraditi vrednovanje ovih mjerila te na taj način utjecati na raspone bodova u postupku ocjenjivanja

stupnju i poručuje da to može nadoknaditi pukim rješavanjem većeg broja predmeta. Rokovi u obnašanju sudačke dužnosti su trenutno svedeni na samo uzgredno poštivanje rokova, određivanje ročišta, poštivanje redoslijeda rješavanja predmeta i dr. što odstupa od najnovijih preporuka Vijeća Europe sadržanih u dokumentu Guidelines on the evaluation of the quality of work of judges (Strasbourg, 3-4 December 2024), Council of Europe European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ). Ovakva izmjena značajno umanjuje □vrijednost duljine iskustva u obnašanju sudačke dužnosti u ukupnoj□ ocjeni obnašanja sudačke dužnosti.

Nadalje, člankom 97. stavkom 4. Zakona o sudovima propisano je da mjerila za ispunjavanje sudačke obveze razrađuje Metodologija ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti koju na temelju članka 98. Zakona o sudovima donosi Državno sudbeno vijeće.

U ovom trenutku nije moguće pretpostaviti na koji će način Metodologija razraditi predložene izmjene, a UHS želi ukazati na vrlo izvjesne daljnje probleme koje će predložene izmjene izazvati. Naime, iako prijedlog ne razrađuje koji će se postotak preko ostvarenih 100% odluka kojima se završava postupak sukladno Okvirnim mjerilima za rad sudaca vrednovati s dodatnim bodovima, može se pretpostaviti da će Metodologija dodatno nagrađivati ostvarivanje preko 101% takvih odluka obzirom da se prema čl. 7. st. 6. alineji 1. i 2. važeće Metodologije ostvareni postotak od 101% do 110% nagrađuje jednim dodatnim bodom, a ostvareni postotak preko 110% još jednim dodatnim bodom. U suprotnom bi se radilo o izmjeni koja je isključivo kozmetička. Navedena razrada bi samim time dovela do posrednog povišenja Okvirnih mjerila za rad sudaca, a na pojedinim sudovima suci već sada moraju uložiti znatno veće napore u odnosu na suce nekih drugih sudova kako bi ostvarili 100% takvih odluka, a kamoli preko 110 % takvih odluka. Iako se može činiti da navedeno predstavlja osobnu odluku svakog suca, UHS smatra kako dovođenje sudaca

u različitu poziciju u pogledu mogućih postignuća i dosezanja određenog broja bodova predstavlja dovođenje sudaca u nejednak položaj jer svi suci koji imaju pravo javiti se na oglas za viši sud neće imati jednaku mogućnost konkurirati na tim natječajima, i to bez svoje krivnje.

U odnosu na drugostupanjske sudove problem se prvenstveno očituje u činjenici da se drugostupanjski suci javljaju na oglase za suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske za kojeg suca se prema članku 51. Zakona o državnom sudbenom vijeću može imenovati osoba koja je najmanje 15 godina radila kao pravosudni dužnosnik, isto toliko godina bila odvjetnik, javni bilježnik, sveučilišni profesor pravnih znanosti koji ima položen pravosudni ispit i najmanje 15 godina radnog iskustva nakon položenog pravosudnog ispita i ugledni pravnik s položenim pravosudnim ispitom i najmanje 20 godina radnog iskustva, koji se dokazao svojim stručnim radom na određenom pravnom području, kao i stručnim i znanstvenim radovima.

U trenutnoj situaciji suci drugostupanjskih sudova imaju podjednake rezultate u pogledu broja riješenih premeta odnosno svi prijavljeni na oglase za imenovanje na viši sud ostvaruju maksimalan broj broda, a prema Metodologiji se boduju po osnovi kvalitete sa trenutno maksimalnih 60 bodova. Predložene izmjene neće dovesti do kvalitetnijeg načina ocjenjivanja kvalitete rada drugostupanjskih sudaca već će i dalje drugostupanjski suci po te dvije osnove ostvarivati maksimalan broj bodova.

Stoga je nejasno na koji bi se način trebala utvrditi razlika između pojedinih kandidata koji su se javili na oglas za suca Vrhovnog suda Republike Hrvatske kada se predloženim izmjenama gotovo u potpunosti anulirala izričita zakonska odredba Zaklona o Državnom sudbenom vijeću koja jasno traži da se kandidat dokazao svojim stručnim radom na određenom pravnom području, kao i stručnim i znanstvenim radovima. Zakon govori i o „istaknutom pravniku“. Da bi

sudac postao istaknuti pravnik te se dokazao svojim stručnim radom kako na stručnom tako i na znanstvenom polju nužno je da pored svog osnovnog posla uloži dodatan stručni i znanstveni napor kako za osobno usavršavanje tako i za prenošenje svog znanja kolegama sucima i sudskim savjetnicima, studentima Pravnog fakulteta te široj stručnoj i znanstvenoj zajednici. Poruka kako stručno i znanstveno usavršavanje, osobno i u vidu prenošenja znanja, predstavlja samo osobnu korist suca, a ne i ulaganje u kvalitetu tog suca i cijelog pravosudnog sustava ponovno govori o potpunom nerazumijevanju stvarnih potreba pravosudnog sustava kao ni ciljeva i smjera prema kojem bi trebalo usmjeravati suce. Svako predavanje koje suci održe svojim kolegama pretpostavlja ili iznimno iskustvo i stručno znanje predavača ili potrebu za dodatnim učenjem i usavršavanjem samog predavača koje zasigurno dodatno pridonosi daljnjoj kvaliteti njegovog rada.

Navedeno se odnosi i na suce nižih sudova jer ni na koji način ne potiče suce koji su tek ušli u sustav da dodatno proširuju svoje znanje, ulažu u svoje usavršavanje i kvalitetu, niti potiče iskusne nižestupanske suce da svoje znanje dijele s drugima.

Dodatno, predložene izmjene, koje ne uzimaju u obzir naprijed spomenute razlike između pojedinih prvostupanijskih sudova (u strukturi pojedinih sudačkih referada, razlike između sudova s manjim i većim brojem sudaca kao i razlike u njihovoj stvarnoj nadležnosti), dovest će do situacije da će među kandidatima za drugostupanijske suce nastati razlike koje su rezultat nasumičnih okolnosti koje neće moći nadoknaditi ni kroz druge aktivnosti. Istovremeno, predložene izmjene će kandidate za suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske potpuno izjednačiti, anulirajući pri tome iskustvo u obnašanju sudačke dužnosti kao i višegodišnje napore i angažman koji su pojedini suci uložili u stvaranje kvalitetnijeg, stručnijeg i učinkovitijeg pravosuđa prebuštajući time izbora suca

			isključivo diskrecijskoj ocjeni Državnog sudbenog vijeća. Zaključno se ukazuje na možda i najveći problem predloženih izmjena, a to je posredna retroaktivnost primjene propisa. Iako sam Zakon stupa na snagu tek nakon njegove objave, što znači da će se novi sustav ocjenjivanja primjenjivati na oglase koji će tek biti raspisani nakon njegovog stupanja na snagu, retroaktivnost primjene tog propisa se očituje u tome da će se po novim kriterijima vrednovati obnašanje sudačke dužnosti unazad pet godina, u kojem razdoblju je važio drugačiji propis. Dakle, i za razdoblje prije nego je Zakon stupio na snagu. Na taj se način suće kontinuirano stavlja u poziciju, što izmjenama Zakona o sudovima što izmjenom Metodologije, da u ocjenjivanom razdoblju u kojem ostvaruju parametre za ocjenu obnašanja sudačke dužnosti rade po kriterijima koji u trenutku ocjenjivanja za viši sud više uopće neće biti u primjeni. Neizvjesnost kojoj su suci izloženi, mijenjanje kriterija ocjenjivanja na koje ni na koji način ne mogu utjecati nakon što je to razdoblje proteklo te anuliranje višegodišnjih napora za koje prema predloženim izmjenama Ministarstvo sada poručuje da uopće nemaju vrijednost može suca potaknuti samo na odustanak od daljnjeg truda i napora, a nikako na povećanje motivacije za ulaganjem više svog truda, vremena i novca (suci sami plaćaju stručne i doktorske studije) za boljitak pravosuđa. Stoga je rezime UHS-a u odnosu na predložene izmjene: - nasumično povećanje razlike između prvostupanijskih sudaca - produbljivanje nekonkurentnosti pojedinih prvostupanijskih sudaca - brisanje svake razlike između drugostupanijskih sudaca - slabljenje kontrole prilikom izbora za suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske - gubitak motivacije za daljnji angažman, trud i rad UHS		
31	IVO BAKALIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA,	Ivo Bakalić Sudac trgovačkog suda u Splitu Izvan predložene promjene	Nije prihvaćen	Izmjene koncepta utvrđivanja ispunjenja sudačke obveze nisu predviđene kao predmet predloženih zakonskih

Članak 20.

članka 97. stavak 2. ZS predlažem da radna skupina preispita i stavak 1. točka 1. članka 97.

Unaprijed iskazujem svoje protivljenje ukoliko radna skupina na ovo pitanje odgovori da nije tema ovog savjetovanja ili da se nema mandat za isto. Svako javno savjetovanje treba iskoristiti za izmjenu pogrešnih odredbi, a članak 97. stavak 1. točka 1. je upravo to. On je suštinski pogrešan.

Navedenom odredbom propisano je da se rad suca ocjenjuje prema „broju odluka koje je sudac donio u odnosu na broj odluka koje je trebao donijeti na temelju Okvirnih mjerila za rad sudaca, ukupno i po vrstama predmeta u apsolutnim brojevima i postotku”.

Prema navedenoj odredbi broj donesenih odluka koje je sudac donio u pojedinom predmetu po pozitivnim zakonima (a u pravilu ih ima više) se stavlja u omjer s brojem odluka prema Okvirnom mjerilu (OM). Notorno je da OM računaju samo jednu jedinu, onu završnu odluku u predmetu. Zbog tako postavljenog omjera tvrdim da se kolokvijalno uspoređuju kruške i jabuke.

Suci u svom radu primjenjuju brojne zakone koji propisuju i vrste odluka koje suci donose. Tako po ZPP suci trgovačkih sudova donose odluke u obliku presuda i rješenja dok stečajni, ovršni i registarski suci donose odluke u obliku rješenja i zaključaka kako to propisuju pojedini zakoni (Stečajni zakon, Ovršni zakon, Zakon o sudskom registru).

U svom radu i sukladno tim zakonima suci u pojedinom predmetu donose brojne odluke, posebno stečajni suci koji ih donose na desetke.

U isto vrijeme sucima se po OM vrednuje samo ona posljednja odluka s kojom se završava postupak i taj broj se stavlja u omjer propisan OM.

Radi se o dramatičnom raskoraku u broju odluka, naravno na štetu sudaca jer sudac na parničnom odjelu osim završne presude ili rješenja može tijekom postupka donijeti još barem 20 odluka na koje je moguće izjaviti pravni lijek, ali se niti jedna takva odluka ne računa kod donošenja ocjene.

izmjena te će se iznesene primjedbe uzeti u razmatranje kada se bude mijenjao postojeći sustav praćenja rada sudaca. Ne nalazi se "suštinska pogrešnost" odredbe članka 97. stavka 1. jer se u obzir uzimaju samo odluke koje su prema Okvirnim mjerilima za rad sudaca utvrđene kao mjerodavne za ocjenjivanje, a to nisu nužno sve donesene odluke.

dok se u isto vrijeme računaju eventualne ukinute odluke višeg suda na takve odluke. Apsurdno, zar ne.

Zbog navedenog predlažem da se sucima po ovoj zakonskoj odredbi vrednuje SVAKA DONESENA ODLUKA koju je donio po ZPP, SZ, OZ ili ZSR i drugim zakonima jer je za svaku od tih odluka sudac uložio trud i potrošio vrijeme. Ako se primjeni takav način vrednovanja svake donesene odluke, onda će OM potpuno izgubiti svoj smisao. Kao relikat prošlosti u kojem su mjerila služila za određivanje potrebnog broja sudaca na pojedinom sudu, ista su to i zaslužila.

Također su zaslužila da se ukinu i iz još jednog razloga. Već dugi niz godina pokušavam dovesti u pitanje ustavnost i zakonitost OM, ali sam na svim instancama odbijen. Ne mogu se oteti dojmu i kao suca me žalosti činjenica da je kod svih nazočan strah od ukidanja OM zbog mogućih posljedica jer bi time bio doveden u pitanje sustav ocjenjivanja, napredovanja i stegovne odgovornosti sudaca.

Osobno tvrdim da postojeća OM kao i sva prethodna pravno ne postoje jer su kao podzakonski akt kojim se detaljnije razrađuju odredbe o ocjenjivanju sudaca trebala prije stupanja na snagu biti objavljena u Narodnim novinama kako to propisuje članak 90. stavak 1. Ustava RH kojim je propisano da „prije nego što stupe na snagu zakoni i drugi propisi državnih tijela objavljuju se u „Narodnim novinama“, službenom listu RH“. Nažalost, na Ustavnom sudu sam odbijen s prijedlogom za ocjenu ustavnosti iz razloga jer da su OM navodno drugi propisi koji nema obilježje apstraktnosti i generalnosti te time nisu u nadležnosti Ustavnog suda. Ako o apstraktnosti i možemo razgovarati, o generalnosti sigurno ne jer se OM bez iznimke primjenjuju na sve suce u RH.

Na Visokom upravnom sudu sam također odbijen sa zahtjevom za zaštitu zakonitosti iz razloga jer u kontekstu članka 3. ZUS ili „norme o nadležnosti“ kao je oni nazivaju, OM također ne spadaju u njihovu nadležnost jer je ista donio ministar

pravosuđa, a oni po tom zakonskom članku ocjenjuju zakonitost samo onih akata koje donosi ministarstvo, a ne one koje donosi ministar!!!!!!

Slijedom navedenog može se zaključiti da suci u RH usprkos svom pravničkom znanju i umijeću ne mogu dovesti u pitanje ustavnost i zakonitost Okvirnih mjerila, a to nažalost znači da se ocjenjivanje sudaca po OM u Republici Hrvatskoj nalazi u potpuno sivoj zoni u kojoj suci na niti jedan način ne mogu dovesti u pitanje OM i nemaju protiv istih nikakav pravni lijek ili pravni put sudske zaštite.

Ovome je svaki komentar suvišan jer je takva situacija protivna ustavnom načelu prava na sud i ustavnom načelu o jednakosti oružja i načelu razmjernosti jer se suci objektivno ne mogu suprotstaviti OM koje donosi ministru pravosuđa, ali još gore ne mogu problematizirati ocjenu o obnašanju dužnosti ili pak odluku u stegovnom postupku u svezi ispunjenja OM, pravnog akta koji nije objavljen sukladno Ustavu RH i koji time pravno ne postoji bez obzira na zakonsku odredbu članka 79. stavak 4. Zakona o sudovima da se OM prije stupanja na snagu objavljuju na internetskim stranicama ministarstva. Uzgred rečeno, do te dopune zakona je došlo nakon moje ustavne inicijative da OM nisu objavljena na ustavan način pa je potom Zakonom o sudovima brže- bolje propisan protuustavan način objave i stupanja na snagu OM i time „pokriveno“ očito protuustavno stanje izostanka stupanja tog općeg akta na snagu.

Zbog navedenog predlažem da se u sklopu ovih izmjena zakona članak 97. stavak 1. ZS izmijeni u cijelosti na način kojim će se rad sudaca vrednovati prema SVAKOJ donesenoj odluci odnosno prema svakoj donesenoj presudi i rješenju, a ne samo prema posljednjoj s kojom se predmet smatra riješenim kako to pogrešno propisuju OM.

32	JELENA ČUVELJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 20.	Predloženi način ocjenjivanja sudaca mogao bi dovesti do toga da većina sudaca, osobito na Vrhovnom sudu, ostvaruje vrlo sličan, gotovo maksimalan broj bodova. Naime, uzimajući u obzir da se za ispunjavanje pune norme dodjeljuje 60 bodova, uz dodatnih 10 bodova za prekoračenje norme od 10 %, te činjenicu da se u drugostupanjskim predmetima ne ocjenjuje kvaliteta rada, lako se dolazi do rezultata od približno 140 bodova. Ako tome dodamo bodove za poštivanje rokova – koje ostvaruju gotovo svi to je već 144 boda – te još nekoliko bodova iz drugih izvora, većina sudaca bila bi ocijenjena vrlo slično, gotovo identično. Takav sustav otvara pitanje što je zakonodavac želio postići ovakvim modelom, odnosno što je trebao postići. Očigledno da se opet metodologija mijenja radi nekih posebnih interesa, vjerojatno da DSV može izabrati kandidata neovisno o njegovom radu ranije, jer će svi imati iste dobodove. Konačan učinak mogao bi biti obeshrabrujući za suce koji ulažu dodatne napore u stručno usavršavanje, mentorski rad, objavljivanje stručnih radova i druge oblike profesionalnog razvoja, jer takvi naponi ostaju zanemareni ili nedovoljno vrednovani.	Nije prihvaćen	Navedene izmjene predlažu se u skladu s preporukom Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj koje se odnose na unaprjeđenje sustava ocjenjivanja sudaca, uzimajući u obzir da su tzv. mjerila kvantitete i kvalitete rada sudaca najobjektivnija i najvažnija u ocjenjivanju obnašanja sudačke dužnosti. U slučaju prihvatanja navedenih izmjena bit će potrebno prilagoditi i Metodologiju ocjenjivanja obnašanja sudačke dužnosti, na koji način i Državno sudbeno vijeće u Metodologiji može dodatno razraditi vrednovanje ovih mjerila te na taj način utjecati na raspone bodova u postupku ocjenjivanja.
33	DOMAGOJ NOVOSEL	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 22.	Udruga hrvatskih sudskih savjetnika i vježbenika (u daljnjem tekstu: Udruga) također pozdravlja izmjenu vezanu za ocjenjivanje sudskih savjetnika. Naime, imajući u vidu težinu i odgovornost poslova koje sudski savjetnici obavljaju, kao i traženu razinu obrazovanja i stručnosti, Udruga smatra da kriteriji ocjenjivanja sudskih savjetnika trebaju biti propisani na drugačiji način (zasebno) u odnosu na sve ostale kategorije državnih službenika. Također, bilo bi poželjno i svakako korisno da i sami savjetnici budu uključeni prilikom donošenja Metodologije od strane Ministra, i to putem Udruge, Lp, Domagoj Novosel, dopredsjednik Udruge	Primljeno na znanje	Komentar se prima na znanje.
34	ĐURO SESSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, Članak 22.	Pozdravlja se ova izmjena jer se rad sudskih savjetnika ne može usporediti sa radom drugih službenika bilo u sudu bilo u državnoj upravi.	Primljeno na znanje	Komentar se prima na znanje.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: III. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o Europskoj uniji
članak/članci Članak 19., stavak 1., drugi podstavak

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Presuda Suda od 11. srpnja 2024. spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA i dr.

62021CJ0554

c) Ostali izvori prava Europske unije

Presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. godine

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Ivan Crnčec

Državni tajnik

(potpis)

4.9.2025.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinатора Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

[Handwritten signature]

(potpis)

5.9.2025.

(datum i pečat)

PRILOG 4.:

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da	Naziv pravne stečevine: Presuda Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024.
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Izmjenama ovoga Zakona pristupa se prvenstveno radi provedbe presude Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. odnosno radi revidiranja važećih normativnih rješenja Zakona o sudovima kojima je uređena obvezatnost pravnih shvaćanja sjednica sudaca i sudskih odjela. Zbog početka rada sustava ANON, nužno je pristupiti i reorganizaciji unutarnjeg ustrojstva Vrhovnog suda Republike Hrvatske te ukinuti Centar sudske prakse, a zbog svoje važnosti se posebno uređuje i djelokrug Odjela za praćenje i proučavanje prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava ovoga suda. Radi ispunjenja preporuka Odbora za javno upravljanje u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj ovim se Zakonom izričito propisuje zabrana primanja darova od strane sudaca, koja je materija trenutno uređena Kodeksom sudačke etike („Narodne novine“, br. 131/06.), povećanje udjela mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca u njihovom ocjenjivanju odnosno utvrđenju ispunjenja sudačke obveze, a također se pristupa i izmjenama nadležnosti za propisivanje obveza stručnog usavršavanja sudaca i predsjednika sudova, koja se s ministra nadležnog za poslove pravosuđa kao dijela izvršne vlasti prenosi na predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao čelnika sudbene vlasti. Uvažavajući preporuke Radne skupine Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj za borbu protiv podmićivanja u međunarodnom poslovanju koje se odnose na povećanje učinkovitosti u kaznenom sudovanju, i to posebno u predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta, pristupa se osnivanju novog sudskog odjela specijaliziranog za postupanje u ovoj vrsti predmeta u Županijskom sudu u Varaždinu. Uvažavajući preporuke Pravobraniteljice za djecu za osiguranje specijalizacije sudaca drugostupanjskih sudova koji odlučuju u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi, ovim se Zakonom propisuje obvezno specijalističko stručno usavršavanje i za ovu kategoriju sudaca, dok se zbog pojednostavljenja postupka utvrđenja ovlaštenja		

sakAWOrLCU6e3o0hHfwr4w

	sudaca za rad u ovoj vrsti predmeta izostavlja imenovanje od strane predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske na razdoblje od pet godina. Radi veće transparentnosti funkcioniranja sudbene vlasti te unaprjeđenja informiranja javnosti o radu sudova, sukladno Programu Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2024.-2028., u sudovima se predviđa osnivanje posebnih ustrojstvenih jedinica za davanje obavijesti o radu sudova na čelu s glasnogovornicima sudova. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 36/24.) reformiran je institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku a dlučivanje o zahtjevu za zaštitu navedenog prava povjereno je predsjedniku neposredno višeg suda ali se u praksi ovako određena nadležnost pokazala previše opterećujućom za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji odlučuje o osnovanosti svih zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku koji se odnose na postupke pred svim županijskim i visokim sudovima. Zbog primjene zakonskog rješenja iz travnja 2024. predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske podneseno je tijekom 2024. čak 369 zahtjeva, što je dvostruko više u odnosu na 2023. godinu, a kako bi se navedena neravnomjernost u radnom opterećenju ovom vrstom predmeta otklonila, predlaže se nadležnost za odlučivanje o podnesenim zahtjevima za suđenje u razumnom roku prenijeti s predsjednika neposredno višeg suda na predsjednika suda pred kojim je u tijeku postupak zbog čijeg je trajanja zahtjev i podnesen. Radi izbjegavanja dodatnog opterećenja službenika u pravosudnim tijelima obvezom polaganja više ispita predlaže se izostaviti obvezu polaganja posebnog stručnog ispita za ove službenike, a kako bi se osigurala mobilnost unutar državne službe, za ove je službenike zadržana obveza polaganja državnog ispita. S obzirom na posebnost položaja sudskih savjetnika koji prema ustavnoj odredbi članka 118. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) sudjeluju u suđenju, ova se kategorija sudskih službenika izuzima i iz primjene općih službeničkih propisa u dijelu koji se odnosi na kriterije i postupak ocjenjivanja te se daje ovlast ministru nadležnom za poslove pravosuđa posebnim aktom propisati kriterije i postupak ocjenjivanja. U radu službenika pravosudne policije koji obavljaju poslove osiguranja osoba, imovine i objekata sudova utvrđena je potreba preciznijeg definiranja ovlasti, a radi učinkovitijeg postupka prijma u državnu službu ove kategorije službenika posebno se propisuje mogućnosti da se u službu prime i osobe starije od 35 godina pod uvjetom da su ranije već obavljale ove poslove. U skladu s provedenim izmjenama općeg službeničkog zakonodavstva iz 2023. kao nepotrebne se izostavljaju odredbe o posebnoj osnovi povrede službene dužnosti službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja pravosudnih tijela zbog utjecaja alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti, kao i o ostvarenju prava na poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima. Ovim se Zakonom provodi i usklađenje pojedinih odredbi Zakona o sudovima s odredbama Zakona o kaznenom postupku te Zakona o plaći i drugim materijalnim pravima pravosudnih dužnosnika.
2.2.	Izvor podataka:
	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA

sakAWOrlCU6e3o0hHfwr4w

3.1.	Opis posebnog cilja
	Cilj Zakona je prvenstveno provedba presude Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. odnosno revidirati važeća normativna rješenja Zakona o sudovima kojima je uređena obvezatnost pravnih shvaćanja sjednica sudaca i sudskih odjela, kao i ispunjenje preporuka nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj. Predloženim izmjenama i dopunama utjecat će se na način učinkovitijeg unutarnjeg poslovanja i rada sudova propisivanjem: - alternativnih mehanizama ujednačavanja sudske prakse u županijskim i visokim sudovima te u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske - reorganizacije unutarnjeg ustrojstva Vrhovnog suda Republike Hrvatske ukidanjem Centra sudske prakse kao posebne ustrojstvene jedinice te uređenjem djelokruga Odjela za praćenje i proučavanje prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava ovoga suda - zabrane primanja darova od strane sudaca, povećanja udjela mjerila kvalitete i kvantitete rada sudaca u njihovom ocjenjivanju odnosno utvrđenju ispunjenja sudačke obveze s najviše po 60 na najviše po 70 bodova od ukupno mogućih 150 bodova, promjene nadležnosti za propisivanje obveza stručnog usavršavanja sudaca i predsjednika sudova, koja se s ministra nadležnog za poslove pravosuđa prenosi na predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a sve radi ispunjenja preporuka nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj - osnivanja novog sudskog odjela specijaliziranog za postupanje u predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta u Županijskom sudu u Varaždinu - obveznog specijalističkog stručnog usavršavanja sudaca drugostupanjskih sudova koji odlučuju u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi te ubuduće ove suce, kao i suce za postupanje u predmetima nasilja u obitelji, određuju isključivo predsjednici sudova godišnjim rasporedima poslova - osnivanja posebnih ustrojstvenih jedinica za davanje obavijesti o radu sudova na čelu s glasnogovornicima sudova radi veće transparentnosti funkcioniranja sudbene vlasti te unaprjeđenja informiranja javnosti o radu sudova - nadležnosti za odlučivanje o zahtjevu za suđenje u razumnom roku prenošenjem s predsjednika neposredno višeg suda na predsjednika suda pred kojim je u tijeku postupak zbog čijeg je trajanja zahtjev i podnesen - izostavljanja obveze polaganja posebnog stručnog ispita za službenike u sudu - izuzimanja sudskih savjetnika iz primjene općih službeničkih propisa u dijelu koji se odnosi na postupak i kriterije ocjenjivanja te propisivanjem ovlasti ministra

	nadležnog za poslove pravosuđa da posebnim aktom propiše kriterije i postupak njihovog ocjenjivanja - izostavljanja odredbi o posebnoj osnovi povrede službene dužnosti službenika pravosudne policije na poslovima osiguranja pravosudnih tijela zbog utjecaja alkohola, droga ili drugih sredstava ovisnosti, kao i o ostvarenju prava na poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima.	
3.2.	Opis svrhe propisa	
	Predloženim izmjenama i dopunama utjecat će se na način učinkovitijeg unutarnjeg poslovanja i rada sudova.	
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja	
	Ustrojstvo i nadležnost sudova, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova te druga pitanja važna za njihov rad moraju biti propisani zakonom, zbog čega u konkretnom slučaju druga normativna i nenormativna rješenja nisu moguća.	
3.4.	Izvor podataka:	
	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	Posebni cilj: Cilj Zakona je prvenstveno provedba presude Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB od 11. srpnja 2024. odnosno revidirati važeća normativna rješenja Zakona o sudovima kojima je uređena obvezatnost pravnih shvaćanja sjednica sudaca i sudskih odjela, kao i ispunjenje preporuka nadležnih tijela Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj u postupku pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj.	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci iz članka 10. Uredbe.	Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe.
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci iz članka 11. Uredbe.	Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci iz članka 12. Uredbe.	Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci iz članka 13. Uredbe	Nisu utvrđeni adresati iz članka 14. Uredbe
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Predložene izmjene imat će pozitivne učinke na učinkovitost i kvalitetu rada sudova, a posredno i pravosudnog sustava u cijelosti.	Sudski dužnosnici, sudski savjetnici, službenici pravosudne policije.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati Nacrta prijedloga zakona.	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	

sakAWOrlCU6e3o0hHfwr4w

	Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati Nacrta prijedloga zakona.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati Nacrta prijedloga zakona.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Analiza učinaka i adresata ne provodi se jer nisu utvrđeni učinci niti adresati Nacrta prijedloga zakona.	
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Predložene izmjene usmjerene su prvenstveno na suce i sudske savjetnike, a odrazit će se na poslovne procese unutar suda, što će u konačnici rezultirati povećanjem učinkovitosti rada sudbene vlasti, a time i većom učinkovitošću i kvalitetom pružene pravne zaštite.	
5.6.	Izvor podataka:	
	Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: Za Nacrt prijedloga zakona provedeno je javno savjetovanje njegovom objavom na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću. Javno savjetovanje trajalo je od 15.7.2025. do 14.8.2025. Tijekom savjetovanja zaprimljena su 34 komentara. Za Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa provedeno je javno savjetovanje njegovom objavom na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću u trajanju od 15.7.2025. do 14.8.2025. Na predmetni Obrazac nisu zaprimljeni komentari. Izvešća o provedenom savjetovanju objavljena su na portalu.	
6.2.	Konzultacije: Obrazac iskaza dostavljen je na mišljenje nadležnim tijelima i Uredu za zakonodavstvo.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Predloženim izmjenama omogućit će se povećanje učinkovitosti i kvalitete rada sudova.	Negativni učinci: Ne očekuju se negativni učinci predloženih izmjena.
7.2.	Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe: Ove izmjene rezultirat će isključivo pozitivnim učincima te osigurati učinkovitiji i kvalitetniji rad sudova.	
8.	PRILOZI	
8.1.	Dokumenti u prilogu: Nema priloga	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: Damir Habijan Datum: 4. rujna 2025.	

sakAWOrlCU6e3o0hHfwr4w